

Glasnik

Srijedom

Online dvotjednik za javna pitanja

Izlazi svake druge srijede

Zagreb, 22. travnja 2009.

Izvanredna naklada

urednica: Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.

grafički urednik: Hrvoje Mirković, news informatičar

Monsinjur

Tadija Pranjić

župnik i dekan vinkovački

6

Naklada:

27.000 primjeraka

Uskrsne poruke

Poštarina plaćena u gotovom

Hrvatska zastavo

Ladislava Taborsky

Bila bi ljepša nego što jesi,
Gospodina slika, da te uresi;
Po njoj bi svatko morao znati
Marije djeca, da su Hrvati!

Ili da ispod vještoga kista,
Lik, Krista Kralja, na teb' zablista.
Svatko bi znao, spremni su dati,
Život za Krista, pravi Hrvati!

Bar jedan ukras treb'o bi tebi,
Tiare znak, da nosiš na sebi.
To da bi svatko mog'o da shvati
Kome će ostat' vjerni Hrvati.

Koji još nisu nek se obrate,
Pravi cilj žića, daj neka shvate.
Uskrslo Janje, daj ih vrati!
Svi, nek se vjerom diče Hrvati!

Zagreb, travanj, 1937.

VJESNIK ZA GRADNJU CRKVE SV. ANTUNA
U ZAGREBU

Riječ nadbiskupa

Bilo je to na blagdan Svih Svetih 1991. godine. U Đakovo je došao kao izaslanik Biskupske konferencije Njemačke mons. Franz Kamphaus, biskup Limburga. On se htio osobno uvjeriti, što se to zbiva u Hrvatskoj, zato je pošto po to htio ići na prvu ratnu crtu da vidi, što se to kod nas zbiva, kako bi mogao o tome obavijestiti svoju Biskupsku konferenciju. Iako smo preko radija čuli da agresor žestoko tuče po Vinkovcima, odlučili smo otići upravo tamo. Doista, za vrijeme našega kratkoga boravka u gradu eksplodiralo je nekoliko stotina granata, osjećao se zadah baruta dinamita i dima. Grad je bio pust, nigdje ni žive duše, samo su se dvojica svećenika vraćala s groblja, župnik Tadija Pranjić i gvardijan Anđelko Sesar. Oni su ostali u gradu s onim malobrojnim stanovništvom.

Dragi čitatelji, u ruci nam je knjiga u kojoj su sabrane prigodne čestitke i razgovori preč. gospodina Tadije Pranjića, svećenika, iz vremena Domovinskog rata i poraća. Nisu to memoari nekoga ratnika, nego riječ svećenika-župnika što ju je on upućivao svojim vjernicima i građanima objavljena u Vinkovačkom listu, od Uskrsa 1992. do Božića 2007. godine. Riječ je to jednoga katoličkog svećenika u duhu evanđeoske poruke hrvatskome vjerničkome narodu koji je prolazio kroz teška iskušenja i koju nije bilo lako izgovoriti. S kakvim je nutarnjim osjećajima valjalo tumačiti Isusov odgovor na Petrovo pitanje: »Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svome ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?« (Mt 18, 21). Kako je bilo propovijedati o praštanju kada je agresor nemilosrdno razarao bolnicu, spalio crkvu, župni stan i gradsku knjižnicu? Kako je bilo upućivati poruku mira i radosti o Božiću, kada su toliki zavijeni u crno oplakivali svoje sinove, očeve ili supruge? Kako je bilo o Uskrsu govoriti o životu, kada se avet smrti nadvila nad Vinkovce i njihov kraj? Kako je bilo župniku, koji je ostao bez crkve i župnoga stana, uvjeriti branitelje da se za osvetu ne ruši pravoslavna crkva u Mirkovcima? Njegova riječ bila je »Ne!«.

Ova knjiga je svjedočanstvo o djelovanju uglednog svećenika u ratnom području onako kako se to od svećenika očekuje. Nakon što je došlo do »mirne reintegracije«, neki su me od Europskih promatrača pitali, kakva je moja ocjena o stanju na tom području. Odgovorio sam: »Ima manje napetosti i sukoba nego

što sam se pribojavao«. Zasluga za to pripada svećenicima kao što je bio preč. Tadija Pranjić, koji su i bez novčane potpore međunarodnih organizacija, bez »mirotvornih radionica« bili uz svoj narod, koji su ga odgajali u miroljubivom duhu i vodili kao »dobri pastiri«.

Na Hrvatskom katoličkom radiju slušao sam razgovor s jednim braniteljem, ocem, koji je između ostaloga rekao: »Nedavno sam svojoj djeci tumačio što se to dogodilo u Domovinskom ratu u kojem sam i sam bio ranjen. U to mi upadne u riječ jedna kćerka i veli: 'Stari, prestani nas gnjaviti s tim pričama'. To me zaprepastilo i razočaralo. Ako moje dijete ne želi čuti istinu o mojoj tragediji, kako će je slušati drugo?« Ne znam, što je veća tragedija, jesu li to stradanja naših branitelja ili činjenica da o tome ne želimo slušati.

Svrha ove knjige je upravo ta, da se ne zaborave, ne samo rat i ratna stradanja, nego i doprinos svećenika da se stradanja ublaže, da ne bude »Oko za oko«. Preč. Tadiji zahvaljujemo za ono što je učinio za dobro vjerničkoga naroda, a preko njega zahvaljujemo i svim svećenicima koji su sa svojim vjernicima podnosili »svu tegobu dana i žegu« Domovinskoga rata, bilo da su s prognanicima dijelili »prognanički kruh« ili su ostali u svojim župama uz najveće opasnosti. Uz njega zahvaljujemo i gđi Milki Vida, novinarki »Vinkovačkog lista« te Ogranku Matice Hrvatske Vinkovci.

Đakovo, 28. listopada, 2008, na blagdan sv. Jude i Tadeja, apostola

Marin Sračić

+Marin

nadbiskup đakovačko-osječki

Posebna naznaka:

Riječ nadbiskupa, kao i Uskrsne poruke, preuzeti su iz knjige Milke Vide "NA PUTU S KRISTOM", Vinkovci, Matica Hrvatska 2008.g.

HRVATSKA KNJIŽARA

www.knjizara.hrvatskauljudba.hr

preporučuje Vam knjigu

Josip Eugen Tomić: EMIN-AGINA LJUBA

Knjižara L. Hartmana (St. Kugli), Zagreb

Cijena 45,00 kuna + poštarina

Izdvajamo iz ponude antikvarijata (cijene treba uvećati za poštarinu):

F. M. Dostojevski: KROTKO JANJE,

Zabavna biblioteka, Godište prvo, knjiga 1.

str. 125, 1913. godina

70,00 kuna

Gladys Schmitt: REMBRANDT,

str. 802, 1967. godine

65,00 kuna

Agatha Christie: ISKRIČAVI CIJANID,

str. 297, 1984. godina

50,00 kuna

Paul Erdman: POSLJEDNJI DANI AMERIKE,

str. 277, 1984. godina

50,00 kuna

Marija Jurić Zagorka: KČI LOTRŠČAKA,

str. 304, 1987. godina

70,00 kuna

monsinjor

Tadija Pranjić

Uskrsne poruke

Sretan Uskrs!

Uskrs, 1992. godine

Dragi vjernici,
braćo i sestre, građani grada Vinkovaca!

Kada bismo se mogli vratiti unazad, kroz 13. stoljeća kršćanstva u Hrvata, kada bismo mogli ponovo proživjeti sva uskrsna jutra koja je proživio naš narod, onda smo ovo uskrsno jutro čekali s najvećom nadom i radošću, vjerujući, moleći i nadajući se kako će Kristov mir zavladata ovim prostorima, koji su bili i još uvijek svjedoče o strahoti rata i razaranja, suza i straha, plača i jauka naših majki za sinovima, djece za roditeljima, vjernih supru- ga za svojim muževima. Agonija Velikog petka još uvijek traje i možemo s pravom reći da je Krist već mjesecima razapet nad našim Vinkovcima, nad našim selima i gradovima koja nikada u svojoj povijesti nisu zapamtila takva razaranja. Ponekad nam se činilo, kao i u trenutku Kristove smrti na križu, da je tama zavlada- la našim prostorima i da će zlo pobijediti. No, bili su to samo trenuci našeg ljudskog i vjerničkog razmišljanja jer smo bili pritisnuti neizrecivom patnjom našeg naroda. Svoj osobni život moramo gledati u svjetlu Kristova života. Jest da je Veliki petak Kristova stvarnost, istina je da se zemlja potresla i sunce pomrčalo kada je Isus Krist Spasitelj svijeta umirao na križu, ali jednako je tako istina da to nije bio Kristov svršetak, jer dolazi dan slavnog Kristova uskrsnuća, kada će Bog i čovjek snagom svoga božanstva ustati iz utrobe zemlje, i kada će svjetlo uskrsnuća obasjati i zahvatiti duše najvećeg dijela ove civilizacije. I u našem svagdanjem životu, izmjenjuju se prizori Velikog petka s prizorima uskrsnog jutra. Uskrsnuti na život znači uskrsnuti na ljubav i na solidarnost među

ljudima koja nam je danas tako potrebna. Ta je solidarnost i ljubav na poseban način danas potrebna u ratom razorenoj domovini hrvatskoj. Naša domovina, ranjena i ratom razorena, čezne snagom svoga kršćanskog bića, kojeg se nikada nije odrekla, za svojim uskrsnućem u Isusu Kristu.

Želimo i uvijek smo željeli živjeti sa svim dobrim ljudima u miru i prijateljstvu, ali kao narod imamo svoj identitet, svoju povijest, koja je časna, i svoju vjeru.

Krist se nakon svoga uskrsnuća javlja svojim učenicima i pozdravlja ih riječima "mir vama"; kao Bog znao je koja će riječ biti najpotrebnija i najtraženija među svim ljudima. Pobožne žene koje su pratile Krista na križnom putu, prve su došle na Kristov grob, koji je bio prazan jer je Krist uskrsnuo. Javile su odmah apostolima tu radosnu vijest koja je u srce apostola ponovno vratila nadu i spoznaju Krist je zaista uskrsnuo. I od toga trenutka Katolička crkva u svom poslanju ljudima naviješta radosnu vijest Krista Uskrsloga cijelom svijetu, želeći posebno da Kristov mir zavlada srcima svih ljudi. Zato je i blagdan Kristova uskrsnuća najveći blagdan katoličke vjere, koja propovijeda Isusa Krista raspetoga, ali i Krista Uskrsloga. To je najveća istina naše vjere i zalog našeg uskrsnuća. U svakom slučaju, u ovom uskrsnom vremenu, uplakana i porušena naša domovina Hrvatska želi uskrsnuti na život u ljubavi i pravdi, u slobodi za kojom je toliko čeznula, a tamo gdje je Uskrsli Krist nema ropstva. Imamo pravo nadati se da će, nakon noći Velikog petka u kojoj se našao naš narod, zasvirati orgulje i zazvoniti zvona i s naših srušenih crkava; čut ćemo ih mi, bit će zvona slobode, mira i ljubavi.

Svim vjernicima od srca želim blagoslovljene i sretne uskrsne blagdane, da nam se svima čim prije vrati mir na ova naša draga prostrana polja; želim sretan Uskrs hrabrim hrvatskim braniteljima, koji se nalaze na prvim linijama obrane,

da ih Bog i uskrsli Spasitelj čuva te da se živi i zdravi vrate svojim obiteljima i u miru nastave živjeti, a molitva neka bude završetak našeg razmišljanja.

Vinkovački list, 17. travanj 1992.

Uskrs - najveći blagdan naše vjere

Uskrs, 1993. godine

Kraj je korizme. Tijekom nje pripremali smo se za dostojan doček Uskrsa, najvećeg blagdana kršćanstva, ujedno i središnjeg događaja Crkve u liturgijskoj godini. Kristova muka, smrt i uskrsnuće veliki je događaj koji svakom kršćaninu utiskuje u svijest činjenicu da je besmrtnost odnijela pobjedu nad smrću. U povodu Uskrsa velečasni Tadija Pranjić, župnik I dekan vinkovačkog dekanata, dao nam je, na radost našu i naših čitatelja, intervju. Na pragu smo najznačajnijeg kršćanskog blagdana. Velečasni Pranjiću, koja je temeljna teološka razlika između blagdana Božića i Uskrsa?

To su naša dva najveća blagdana koje slavimo. Božić je početak našeg spasenja, koje je Bog ostvario u Isusu Kristu, a Uskrs je vrhunac svega onoga što se očitovalo u osobi Spasitelja. Božji sin je svojim rođenjem pokazao veliku ljubav prema nama kad se rodio, ali smrću na križu i uskrsnućem pokazao nam je da nas je ljubio sve do smrti, smrti na križu. Veće ljubavi nema od te, dati život za prijatelje svoje. Isus Krist je dao život za nas, otkupio nas i spasio smrću na križu i uskrsnućem, koje je zalog i našeg uskrsnuća. Pobijedio je smrt i zato je Uskrs najveći blagdan naše vjere. Čovjek od iskona nosi u sebi duboku čežnju za vječnošću, a istovremeno svjestan je da mora umrijeti ovdje na zemlji. To je neugasiva želja kojoj streme svi ljudski osjećaji. Zato se tako otimamo i bježimo od biološke smrti ovdje. Uskrsnuće u kršćanstvu je temeljna istina naše vjere, kada toga ne bi bilo, bili bismo prevareni. Apostol Pavao, kaže, ako s Kristom

umrijesmo s Njime ćemo i kraljevati. Ako smo s Kristom bili na križnom putu, koji je težak, s Njime ćemo doživjeti i radost Uskrsa.

Zahvaljujući Kristovoj mucu, smrti i uskrsnuću kršćani su postali narodom Božjim. Imaju jamčevinu u onom spasonosnom danu kada su žene vidjele da kamen više nije na ulazu u grob. Katolički vjernik u Hrvatskoj, a sada i drugdje, u proteklih godinu i pol prošao je kroz, rekli bismo, previše pokore. Kako da on razmišlja o spomenutoj jamčevini? Ne čini li Vam se da ljudi pomalo gube vjeru u sve pa, nažalost, i u Boga, postaju apatični, bezvoljni, bez nade i budućnosti. Zvuči pomalo pesimistički, ali što je s nadom?

Sigurno je Isusovo uskrsnuće najveći povijesni događaj ove civilizacije. Krist nas je svojom mukom, smrću i uskrsnućem otkupio. Svoj život moramo gledati u svjetlu Kristova života. Jedino ćemo tako moći shvatiti i izdržati tolike Golgote na našem životnom putu. Najveća je radost bila za žene kada su vidjele odvaljen kamen s groba Isusova i kada su ga uskrsnulog vidjele. Odmah su trčale do apostola i javljale radosnu vijest. Nakon tolike patnje i poniženja Kristova, Krist je uskrsnuo. Potvrdio je ono što je toliko puta rekao Židovima, ali radi tvrdoće njihova srca nisu razumjeli. Naš hrvatski narod već treću godinu, ne samo u Hrvatskoj, nego na svim prostorima gdje živi, prolazi Kalvariju na dugom putu patnje. Sigurno da ovdje vjera dolazi kao melem na ranu. Znam da je teško, jer i sam sam svjedok tog križnog puta, ali narod ne gubi vjeru u Boga.

Dapače, ta se vjera kroz patnju produbila i kroz mrak agonije Velikog petka nazire se kod nas uskršno jutro. Tako je bilo i u Kristovu životu. To je neugasiva vjernička nada koja nam je svima pomogla u doba Domovinskog rata. Postali smo snažniji u svojoj vjeri, gledajući i Krista koji je nevin trpio, kao i naš narod.

U ovo uskršno vrijeme ne možemo, a da se ne sjetimo poznate Isusove rečenice s križa: "Oče, oprostite im jer ne znaju što čine." Može li snaga Njegove ljubavi i žrtve za ljude nadvladati mržnju i gorčinu u ljudima i pretvoriti je u praštanje?

Pitanje opraštanja onima koji su nam učinili zlo to je vječna tema, koja je teška, a o kojoj je Krist u najtežem trenutku svoga života, kada je umirao na križu, progovorio. Onaj tko vjeruje u beskonačnu Kristovu dobrotu i ljubav, te poznaje Evanđelje, može to razumjeti. Želi li čovječanstvo sretniju budućnost, mora se praštati, i jedino s Kristom može se pobijediti mržnja koja postoji. Mržnja u povijesti nikada nije imala budućnosti, neće imati ni na ovim prostorima. Svijetu je poznat zločin nad hrvatskim narodom i

oni koji su to činili doći će pred sud povijesti kao i uvijek. Praštanje čini svijet sretnijim i ljepšim. To je jedini put kao u životu Kristovu. Hrvatski narod imat će snage oprostiti, jer vjeruje u Krista.

U Hrvatskoj je mnoštvo poginulih. Na našem području koristi se brojkom od 550 poginulih, koliko ih je prošlo kroz patologiju vinkovačke bolnice. Uz to, evidentirano je blizu 800 invalida, te preko 400 djece bez jednog ili oba roditelja. Je li takvo okruženje, brojke koje dovoljno govore, promijenilo odnos vjernika prema vjeri?

Teška je činjenica, toliki poginuli, invalidi i djeca bez roditelja koji su ostali na ovim prostorima. Sjećam se mnogih sprovoda naših hrvatskih vojnika koje sam u doba teške agresije na ovaj grad vodio prateći ih molitvom i suzama. Tada sam još dublje razmišljao o vjeri, koja je i meni kao svećeniku bila najveća utjeha u tim danima smrti, razaranja, suza, dječjeg jauka i plača. Danima sam i mjesecima gledao tragedije i smrti u očima zaplakane majke i žene, uplašenu djecu u naručju, ali i ta životna stvarnost nije pokolebala našu vjeru. Ona je postala još snažnija u trenucima patnje. Sjećam se jednog od brojnih sprovoda hrvatskog vojnika, kada se njegova majka bacila na lijes, nije proklinjala, nego je molila Isuse pomozi mi da ovo izdržim. To je jedna snažna i velika vjera, koja se očitovala u najvećim stradanjima hrvatskog naroda u povijesti na ovim prostorima. Narod koji moli ima budućnost.

U povodu blagdana više nego inače govorimo o miru. Može li se on ostvariti u bliskoj budućnosti i koji su, prema Vašem mišljenju, temeljni preduvjeti za njegovo ostvarivanje?

Mir se može ostvariti i vjerujem, čvrsto da dolaze mirna i bolja vremena. Temelj svakog mira poštivanje je drugoga s njegovim osobitostima, poštivanje povijesnih, vjerskih i kulturnih dobara svakoga naroda i granica države. To se, u ovim vremenima, posebno odnosi na Hrvatsku državu. Kristova zapovijed ljubavi prema bližnjemu, jas-

no govori na čemu treba graditi budućnost osobnog života i cijelog naroda. Naš narod to ima, nosi u srcu, i ma koliko bilo teško hrvatski narod ima budućnost jer voli i prašta, a to je zalag mira.

U blagdanskome smo raspoloženju. Kakva bi na kraju bila Vaša uskrsna poruka i imate li što poručiti našim čitateljima.

Naš narod mora gledati svoju povijest u svjetlu Kristova života. Nikada nije bilo toliko simbolike između Kristova križnog puta i križnog puta našeg naroda u doba teškog rata i razaranja. Činilo nam se ponekad da će sve završiti u agoniji Velikog petka, ali kao što Krist nije ostao razapet na Golgoti, nego je slavno uskrsnuo i pobijedio sve zlo i mržnju, tako i mi svi vjerujemo da se iza

križa našeg Velikog petka probijaju zrake uskrsnog jutra i to je nepobitna istina. To nas je održalo i sačuvalo i tako smo opstali na ovim teškim prostorima dvaju svjetova. Želio bih da našem ispaćenom hrvatskom narodu na svim prostorima, našim Vinkovcima, svim našim selima čim prije osvane uskrsno jutro radosti, jer je uskrsnuo Isus Krist, zalag naše sretne budućnosti, da i mi poput žena i apostola trčimo svim ljudima puni radosti noseći vijest, pobijedila je dobrota i ljubav s križa. Posebne čestitke upućujem hrabrim braniteljima naše domovine, časnim hrvatskim vojnicima, ma gdje god bili. neka ih uvijek prati radost Uskrsnog jutra.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 9. travnja 1993.

Uskrs je vječan

Uskrs, 1994. godine

Pred nama je najznačajniji kršćanski blagdan - Uskrs ili Vazam. Što nam možete reći o tom blagdanu i ujedno središnjem događaju Crkve u liturgijskoj godini?

Uskrs je najveći blagdan katoličke vjere i cijelog kršćanstva. No, prije Gospodinova uskrsnuća dogodila se stvarnost Velikog petka. Crkva je uvijek snažno ispovijedala vjeru u Kristovo i naše uskrsnuće. To je temelj i apsolutna istina naše vjere na kojem počiva naš cijeli kršćanski život. Zato je to središnji događaj Crkve koja svake godine na poseban način kroz vrijeme korizme pripravlja svoje vjernike na stvarnost agonije Velikog petka, ali jednako tako sa srcem punim radosti stvarnost Kristova i našeg uskrsnuća.

Kršćanskim jezikom rečeno Uskrs, kao praznik Kristova uskrsnuća, praznik je ponovnoga rođenja čovjeka. Nije li to obnova prirode, odnosno obnova ljudskoga života?

Istina je čovjek koji je prihvatio i ispovijeda katoličku vjeru, mora doživjeti novo rođenje u Isusu Kristu. U tome je i tajna našeg života. Ima

puno životne stvarnosti i simbolike u uskrsno vrijeme. Krist umire na križu, mrak Velikog petka nadvio se nad sve one koji su Krista poznavali u drugom svjetlu. Krist koji je činio samo dobro razapet i ponižen. No, iza toga poniženja i umiranja na križu dolazi slava uskrsnuća. Kao i u našem životu, moramo i mi proći kroz patnju i muku, umrijeti da bismo doživjeli svoje uskrsnuće. Tako je u prirodi, u jesen kao da sve nestaje i odlazi u utrobu zemlje, da bi na proljeće u punom sjaju ponovo zaživjelo.

Nijedan kršćanski blagdan svojom znakovitošću tako duboko ne zahvaća čovjeka, ako mu se sav preda, kao Uskrs?

U Uskrsu je sadržan cijeli čovjekov život i odgovor na to tko sam zapravo Ja. Kuda ide moj životni put i koji je smisao mog životnog postojanja. Jedino u svjetlu Kristova života mogu naći odgovor na svoj životni put, a cilj je toga puta prolaziti zemljom kao i Krist čineći dobro, biti svjestan da dolazi i moj Veliki petak kao i u Kristovu životu, ali jednako tako i uskrsnuće. Moram umrijeti da bih uskrsnuo.

Isus je na uskrsnu večer pozdravio apostole: "Mir vama!" i dao im je vlast opraštanja grijeha. U ovom ratu, okrutnom bez mjere, s takvim zlom kakvo civilizacija nije zabilježila, mnogi su se pokolebali u vjeri, mnogi ne žele, odnosno, misle da ne mogu oprostiti. Može li snaga Kristove ljubavi, snaga oprosne Božje milosti koja nam se daje po zaslugi Kristove pomirbene smrti na križu nadvladati osjećaj mržnje, osvete, koji je, moramo priznati, prisutna u mislima ljudi koji su izgubili svoja ognjišta, pa čak i svoje najmilije?

Rat je našem hrvatskom narodu donio neizmjereno puno patnje. Mi ga nismo počeli, niti željeli, on nam je okrutno nametnut i morali smo se braniti, to nam je sveta dužnost, čuvati svoju i jedinu domovinu. Dogodila su se nezapamćena zla na ovim prostorima. Nikada u povijesti ove civilizacije nije bilo takvog zločina protiv hrvatskog naroda. Sigurno je da ovdje dolazi u pitanje može li se to oprostiti. Znam za tolike suze koje su prolivene za našim najdražim, znam za tolike nestale i još uvijek zarobljene, o kojima se još ništa ne zna. Duboko u sebi nosim pitanje gdje su vukovarski ranjenici i toliki drugi? Ali vjerujte, Hrvati su narod koji nije nikada mrzio, mi smo narod čija je duša oplemenjena dubokom katoličkom vjerom. I zato pored svih patnji mi imamo budućnost. Narod koji vjeruje u ljubav i dobrotu ima budućnost i može praštati, tako nas je Krist učio. Krist se tako ponašao i u najtežim trenucima smrti na križu.

U korizmenom vremenu koje je prethodilo Uskrsu govorili smo o "činjenju pokore". U biblijskom govoru "činiti pokoru" znači "obratiti se", tj. promijeniti se i obnoviti u svojoj nutrini, u svojim postupcima i u cjelokupnom svom djelovanju kako bi se radosno mogao dočekati Uskrs. Jeste li kao župnik primijetili da su se u tom vremenu vjernici zaista pripremali za Uskrs slušanjem Božje riječi, molitvom, postom i dobrim djelima?

Korizma je vrijeme pokore i obraćenja kada se svaki čovjek - vjernik vraća sebi i svojoj duši,

razmišlja o temeljnim istinama naše vjere prateći Krista na križnom putu. Nemoguće je slijediti Krista u vrijeme korizme, a ne izmijeniti svoj život i porasti u smislu dobrote. U svakoj korizmi moram postati više čovjek, a postati više čovjek to znači postati bliži Kristu, koji je za nas bio i ostao uvijek najveći ideal i u našem narodnom biću. To što se osjeća na svakom koraku i u ovom ratu, vjera je došla puno do izražaja, pomogla nam je preživjeti sve ovo što je bilo. Vjernici su se zaista dušom i srcem i molitvom pripremali za Uskrs.

Duhovna obnova domovine o kojoj se posljednjih godina dosta govori ima svoje osnovno uporište, ali i svoje osnovno težište. Je li to obitelj?

Naš je narod već krenuo u tu duhovnu obnovu, iako još uvijek teško pritisnut vremenom u kojem živimo. Ova je godina i godina obitelji u cijeloj Katoličkoj crkvi. Zdrava obitelj u duhovnom smislu je budućnost jednog naroda. I moramo misliti i raditi sve na tome da obitelj bude ono što treba biti. Na to nas poziva i Sveti Otac, Ivan Pavao Drugi, i naši biskupi. Hrvatski narod se mora obnoviti i pomladiti, treba radati puno više djece nego do sada. Obitelj se mora vratiti temeljnim načelima Evanđelja i nauke Katoličke crkve.

Kako tumačite izreke mladih, naravno ne svih, koji kažu: "Zašto ne bih mogao biti vjernik i bez crkve, zašto bih morao pripadati nekoj vjerskoj zajednici?"

Ne može se biti vjernik, a ne ići u crkvu. Krist je htio da se skupljamo u Njegovo ime zajedno i da molimo. Sjetite se s koliko su se vjere skupljali prvi kršćani u katakombama slaveći euharistiju, zajedno molili, čitali Sveto pismo, jer su u tom zajedništvu uistinu Crkva. Tako su dobivali nutarnju snagu da mogu izdržati i sva progonstva pogotovo, u prvim kršćanskim vremenima i u doba komunizma. Crkva nije nešto bezimeno ona ima svoj identitet koji se tako snažno osjeća u svijetu.

U ispovijedanju određenih ateističkih stavova, makar zvučalo paradoksalno, ima i vjere. Stoji li ta tvrdnja?

Čovjek je po sebi oduvijek bio religiozno biće, takav se rađa, i to je ta dimenzija duhovnosti koju nosi u sebi. To je duhovna žeđ za vječnim i neprolaznim.

Sadašnje stanje ukazuje na preopterećenost mnogih svećenika i sestara koji su, slobodno se može reći, gotovo rastrgani između župa i škola, ureda i pastoralnog rada s ljudima. Mnogi se s pravom pitaju: Dokle se može takvim tempom i može li se sve to izdržati?

Moram priznati da je ovo teško doba nakon svih promjena i dolaska demokracije. Tako je bilo u povijesnim prijelomnim događanjima i prije. Sigurno je da su svećenici i časne sestre sada puno angažirani. Hvala Bogu, bili su i prije, ali to nije izlazilo u javnost. Crkva je živjela iza željezne zavjese u mnogim zemljama, kao i kod nas, zahvaljujući upravo radu svećenika i časnih sestara i puno, u tišini, angažiranih vjernika. Vjerujem da će u skoroj budućnosti moći laici preuzeti dosta toga čemu se nadamo.

Što bi u povodu Uskrsa, blagdana sigurne nade da će pobijediti dobro poručili svim Kristovim vjernicima, svim ljudima dobre volje?

Pred nama je Uskrs, najveći naš blagdan. Dugo već traje Golgota i križni put našeg ispaćenog naroda. Vjerujem i čvrsto se nadam da će u skoroj budućnosti doći do uskrsnuća hrvatskog naroda, koji svoju Golgotu pred cijelim svijetom podnosi dostojanstveno. Korizma je jedan dio ljudskog života, Veliki petak je jedan, a Uskrs je vječan i neće nikada prestati. To je ono što nam daje snagu. Svim vjernicima, posebno časnim hrvatskim vojnicima i redarstvenicima, braniteljima naše domovine upućujem ove uskrsne čestitke. Prognanicima i izbjeglicama, sa željom i molitvom da se čim prije vrate svojim domovima, a neka Uskrsli Krist svojim vječnim svjetlom obasja svaki grob poginulih hrvatskih branitelja i neka se mir vrati na našu ispaćenu zemlju.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 1. travnja 1994.

Procesija kroz razrušeni grad s Presvetim oltarskim Sakramentima (1993.)

Iza velikog petka - svjetlost Uskrsa

Uskrs, 1995. godine

Susret i razgovor s Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata, od nedavno i začasnim kanonikom, za svakog je novinara poseban izazov. Župnik Tadija, naime, izuzetan je sugovornik, s lakoćom promišlja i o najsloženijim problemima s kojima se u današnje vrijeme suočava čovjek, vjernik. Njegova su razmišljanja toliko bliska, toliko realna i sabrana da nema sugovornika ili slušača koji njime nije oduševljen. Uskrs, najveći blagdan kršćanstva bio je prava prigoda da prečasnom Tadiji Pranjiću postavimo nekoliko pitanja.

Uskrs je nedvojbeno najveći događaj kršćanstva. Što nam možete reći o povijesti slavljenja Uskrsa. Od kada datira proslava u Crkvi?

Uskrs je najveći blagdan katoličke crkve i sveukupnog kršćanskog svijeta, koji se s najvećom radošću i velikom pripremom slavio od prvih kršćanskih vremena. Uskrs je uistinu odgovor na agoniju Velikog petka, ne samo u Kristovu životu, nego i u životu svakog čovjeka kršćanina koji svoj život treba gledati u svjetlu Kristova života. Sigurna svjedočanstva slavljenja Uskrsa sežu u drugo stoljeće prema pisanim dokumentima.

Dok su kršćani Male Azije i Sirije obavljali godišnje slavlje, neovisno o određenom danu u tjednu, uvijek dana 14. nisana. O uštapu prvog proljetnog mjeseca (nazvani "Quatrodecimani") drugi su kršćani slavili isti blagdan u nedjelju nakon 14. nisana. Nicejski sabor 325. godine odredio je

slavljenje svetkovine Uskrsa da se uvijek slavi u nedjelju poslije prvog proljetnog uštapa. Tom odlukom, ovisno o mjesječevim mijenama, prihvaćeno je i to da datum Uskrsa, u odnosu na računanje vremena prema Suncu, oscilira do pet tjedana (od 22. ožujka do 25. travnja), te je veliki dio liturgijske godine obilježen pomičnim blagdanima.

Rijedak je narod kojem je, kao hrvatskom, povijest tako slična životu Isusa Krista. Kako Crkva u Hrvata dočekuje Uskrs 1995. godine, koji ponovno ima svoju težinu kroz sudbinu stradalnika rata, obitelji poginulih i nestalih, prognanika i izbjeglica?

Naša povijest duboko je prožeta u svojim najdubljim temeljima i u svom biću katoličanstvom. Život hrvatskog naroda duboko je prožet Kristovim životom. Bili smo, ostali smo i ostat ćemo narod koji je skupa s Kristom doživio i još uvijek doživljava agoniju Velikog petka, kroz teška ratna razaranja. Ljudi protjerani sa svojih stoljetnih ognjišta, pobijeni, odvedeni u mnoge logore iz kojih su se mnogi vratili potpuno uništenog života, mučeni i ponižavani kao Krist, toliki naši nestali za kojima još tragamo, djeca ostavljena bez roditelja od kojih su mnogi poginuli u obrani hrvatske domovine, invalidi Domovinskog rata, posebno odvedeni vukovarski ranjenici za koje još uvijek ne znamo. Vukovarski ranjenici i pripadnici Hrvatske vojske i policije, te mnogi civili odvedeni su od strane agresora u nepoznato i ne znamo gdje su. Katolička crkva, zajedno sa svojim narodom, prolazi dugi križni put, ali iz mraka Velikog petka dolazi Uskrs. Mi vjerujemo u uskrsno jutro, idemo prema njemu.

Za Isusa Krista se kaže da je prolazio zemljom kao milosrđe koje oprašta svima koji se priznaju grešnicima i žele biti novi u slobodi sinova i kćeri Božjih. Mogu li stradalnici rata,

u kontekstu tih riječi, oprostiti onima koji su im nanijeli toliko zla? U susretu s njima imate li dojam da su pokolebani u vjeri?

Pitanje praštanja pitanje je budućnosti svakog naroda i njegove mirne i sretnije egzistencije. Jedino se iskrenim priznanjem grijeha i kajanjem čovjek ponovno rađa u smislu dobra, postaje Božji čovjek. Tako se Krist odnosi prema čovjeku grijешniku, grijeh je osudio, a čovjeka u svom milosrđu primio. Pitanje praštanja onima koji su nam nanijeli zlo, koji su započeli ovaj strašni rat, spalili naša sela pitanje je našeg naroda u ovom trenutku. Mi smo narod koji vjeruje u Boga, jedino s Kristom možemo sve to prebroditi i oprostiti, ali zločin se ne smije prešutjeti, a i zločinci moraju odgovarati. Sveti Otac nam je u Zagrebu rekao jasno put kojim nam je ići, a dobro zna što smo propatili. Naš se narod nije pokolebao u svojoj vjeri. U brojnim susretima naš narod, iz dana u dan, moli, vjeruje u pobjedu dobra nad zlom, vjeruje u Uskrs.

Crkva je nebrojeno puta pokazala da je svjesna svoje odgovornosti u vremenu u kojem živimo, ali i svih ostalih u izgradnji stabilne hrvatske države. Na koji način i u kojoj mjeri Crkva sudjeluje u rješavanju gorljivih i aktualnih pitanja hrvatske društvene zbilje?

Katolička crkva po svom poslanju koje je primila od Uskrslog Krista dužna je u svom djelovanju utjecati na ispravno formiranje kršćanske savjesti kod vjernika, u pitanju pravednosti etike i morala. Ona nastoji, posebno na socijalnom planu, utjecati na sve državne institucije, u zaštiti dostojanstva čovjeka i njegove osobnosti što čini i u ovom vremenu koje je teško po mnogo čemu. Tu su posebno po svom poslanju pozvani hrvatski biskupi i u pitanju gorljivih pitanja društvene zbilje dužni su i to uvijek i čine, dignuti glas za zaštitu čovjeka, posebno prognanika i izbjeglica. Kada je ugroženo dostojanstvo života, dostojanstvo žene i majke, tu je Crkva uvijek decidirana bez obzira o kojoj se vlasti radilo. Čovjek je stvoren na sliku i priliku Božju i nitko tu sliku ne smije uništiti, pogaziti ili pregaziti.

Uz strašnu poplavu zla ratne 1991. i 1992. godine, u poslijeratno vrijeme ulile su se psovke, razne malverzacije, nepravde, povrede ljudskih prava, svađa, mržnje, nemoral. Poznate su Vaše propovjedi u kojima upirete prstom u mnoge nedosljednosti. Koliko i možete li na njih utjecati?

Teške ratne godine 1991. i 1992. ostavile su duboki trag u duši hrvatskog naroda. Ovaj rat nam je donio potoke suza, poljane križeva poginulih hrvatskih vojnika i redarstvenika, djecu koja nisu imala djetinjstvo, koja i danas dršću kada čuju detonaciju, nosit će to kroz cijeli život. Posljedice rata su i nemoral i mržnja, mogu se jedino spriječiti istinskim vraćanjem Božjim zapovijedima koje apsolutno štite dostojanstvo svakog čovjeka, tada neće biti malverzacija i povreda drugog čovjeka. Katolička crkva je na to upozoravala i ona nikada neće odstupiti od toga. Pravednost prema čovjeku je temelj na kojem se moraju temeljiti međuljudski odnosi. Vlada koja želi dobro svom narodu mora biti u očuvanju dostojanstva i integriteta ljudske osobe rezolutna, pogotovo u ovom vremenu.

Svećenstvo se naročito angažiralo na duhovnoj obnovi. Ima li određenih rezultata?

Uvijek je bila i ostala želja Crkve, duhovna obnova našeg naroda. To čini i sada prema svojim mogućnostima na svim područjima. Sigurno da ima rezultata, ali treba puno raditi, puno sijati, a plodovi će doći. Možda ne odmah, ali sigurno će doći. Tako je bilo i u Kristovu životu, tek kada je bio uzdignut i razapet mnoge je privukao sebi. To je dug i mukotrpan posao. Naš narod je teško ranjen ratom, zato će i naš put obnove biti dug, ali mi smo krenuli i na tom smo putu.

Nedavno su u Zagrebu održani studijski dani angažiranih katoličkih vjernika, laika. Oni su prije svega bili prigoda da se snimi stanje u laikatu. Možete li nam reći kakvo je stanje u laikatu u okviru vinkovačkog dekanata kojem ste Vi na čelu?

Laikat se ne može stvoriti preko noći. Kod nas ima predivnih ljudi koji bi se mogli više angažira-

ti u Crkvi. To vrijeme dolazi, nas svećenika nema ni blizu dosta za potrebe Crkve. Ali dugo smo živjeli u jednom sistemu, komunističkom, koji je gušio slobodu čovjeka kada je bila u pitanju vjera. Ušli smo u škole i u sve ostalo treba ići razborito, Crkva tu ima svoje povijesno iskustvo. Kod nas u dekanatu ima u svim župama puno angažiranih laika koji pomažu prema svojim mogućnostima. Događaj u Zagrebu je još jedan vidljivi znak da Katolička crkva traži putove i pomoć laika.

Jeste li životni optimist u ovom trenutku bremenitom svim mogućim problemima?

Vrijeme u kojem živimo je još uvijek teško zbog situacije vezane za ratna zbivanja i zato što je dio naše domovine privremeno okupiran od strane agresora Srbije i Crne Gore, te se dio našeg naroda nalazi u našoj situaciji. Ali, ono što sam rekao, mi čvrsto vjerujemo i znamo da su istina i pravda na našoj strani, kao što je apsolutna istina naše vjere u Uskrsnog Krista, koji je i sam prošao kroz najveću patnju do uskrsnuća. Vjerujem u bolju sutrašnjicu da će se mir vratiti na naše prostore, a naši prognanici u svoje makar i porušene, opljačkane i spaljene kuće. Vratit će-

mo se zemlji koja nas je rodila i tu će početi novi život.

Što biste na kraju ovog razgovora, a u povodu najvećeg kršćanskog blagdana, poručili vjernicima i svim ljudima dobre volje?

Blagdan Kristova uskrsnuća je blagdan pobjede dobra nad zlom, to je blagdan svjetlosti. Odvalila se teška kamena ploča s Kristova groba i uskrsnuo je Gospodar života i smrti. Od tada i svaki križ na našim grobovima označava smrt, ali i uskrsnuće, apostoli su trčali jedan prema drugom javljajući da je Krist uskrsnuo. Dušu im je obuzela neopisiva radost, nisu prevareni, Gospodin je uskrsnuo. Prve riječi koje je Krist izgovorio u susretu s učenicima bile su - mir vama. Neka Kristov mir zavlada srcem svakog čovjeka, neka se vrati na našu ispaćenu zemlju, natoplenu tolikim suzama i životom hrvatskih vojnika. Neka svjetlo Uskrslog Krista obasja sve grobove naših najmilijih na koje ne možemo još doći, a svim vjernicima Županije vukovarsko-srijemske, posebno hrvatskim braniteljima želim da ih radost uskrsnog jutra prati kroz cijeli život.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 14. travnja 1995.

Uskrs - najveća istina katoličke vjere, temelj našega života

Uskrs, 1996. godine

Za prečasnog Tadiju Pranjića, župnika i dekana vinkovačkog dekanata, kažu da je svećenik za ljude dobre volje. Svi koji ga poznaju kažu da je po znanju, zvanju, naravi i sposobnosti zaista najprimjerenija osoba za dekana. Nesebičan je njegov doprinos u stvaranju nezavisne, demokratske i međunarodno priznate Republike Hrvatske. Dok su se neki totalno distancirali od politike, on je u najtežim danima za Hrvatsku, na način koji mu dozvoljava zvanje koje je odabrao, u ljude usađivao osjećaj za mir i dobro, uvijek naglašavajući "dobro mora pobijediti". U novinskom članku i prigodničarskom uskrsnom razgovoru s Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom, dotaknuta su najvažnija pitanja vezana uz najveći blagdan kršćanstva i aktualni politički trenutak.

Pred nama je Uskrs, najveći kršćanski blagdan. Što nam možete reći o tom najvećem događaju kršćanstva?

Uskrs je uistinu najveći kršćanski blagdan i najveća poruka svakome čovjeku, da smrt nema zadnju riječ u životu čovjeka. Postoji jedna druga životna stvaranost, duboka nutarnja težnja u čovjeku da živi uvijek i pored svih muka i patnji, težnja za životom vječnim duboko je ukorijenjena u našem biću. Cijela civilizacija prožeta je tim osjećajem i željom za životom. Ono čega se čovjek u dubini svoga bića najviše bojao pobijedio je Uskrsli Krist, svojim životom i svojim uskrsnu-

ćem i svima onima koji vjeruju u Njega. Uskrsli Krist je odgovor na sve životne patnje, ali i najveća sigurnost da smrt nije kraj čovjekov nego postoji uskrsnuće i život vječni. Zato je apostol Petar i rekao Kristu... kuda ćemo Kriste od Tebe, Ti imaš riječi života vječnog. Uskrs je odgovor na pitanje tko je i što je čovjek i kuda vodi moj životni put.

U Hrvatskoj još uvijek traje "vrijeme muke". I danas mnogi pitaju "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio". Može li se takve ljude uvjeriti da zlo i smrt nemaju zadnju riječ?

Hrvatski narod već petu godinu prolazi kroz tešku patnju, ratnih ili poratnih stradanja. Upravo je u ovim najtežim trenucima vjera bila najsigurniji oslonac i sa stvarnošću smrti. Kada sam u doba Domovinskog rata pratio na počinak poginule hrvatske vojnike i bio toliko puta svjedokom bola i patnje najbližih, tada sam doživio i svu snagu vjere i molitve. U patnji se moli, a molitva je znak i sigurnost da mi ne vjerujemo u smrt, nego u život. To je Krist toliko puta rekao svojim apostolima i ta snaga jača je od svake patnje i smrti, vjerom je smrt pobijedena.

I danas, nažalost, ima nevjernih Toma koji sumnjaju u Kristovo uskrsnuće, koji Uskrs samo gledaju kroz kuhanu šunku i obojena kuhana jaja. Može li onaj tko nije doživio blizinu Uskrsloga povjerovati u uskrsnuće? Kako razuvjeriti nevjerne Tome da "umrijeti ne znači ugasiti svjetiljku, nego staviti na stranu lampu jer sviće zora"?

Vjera je i velika tajna u životu svakog čovjeka. To je i milost i najveći dar čovjeku. Uskrs je najveći misterij, tajna, koja se tako vidno očitovala u Kristovu životu. To je najveća istina katoličke vjere, temelj našega života, na tome počiva

Susret s kardinalom F. Kuharićem u Jarmini

cjelokupno naučavanje Katoličke crkve o smislu čovjekova života u svjetlu Evanđelja koje je putokaz svakome od nas. I zato i Crkva u svojoj molitvi za pokojne kaže... jer Tvojim se vjericima Gospodine život mijenja, a ne oduzima, i pošto se raspadne dom ovozemaljskog života stječe se vječno prebivalište u nebu.

Običava se reći kako tijekom korizme valja postati drugačijim čovjekom. Je li uopće moguća drastična izmjena života, ponašanja?

Korizma je vrijeme najbolje pripreme za Uskrs. Čovjek se tada vraća sebi, svojoj duši, koja mora doživjeti nutarnju duhovnu obnovu i novo rođenje. Prateći Krista na križnom putu, čovjek se mora popraviti, znajući da Kristov križni put i muka, učinjeni za svakoga od nas da bismo po mucu i patnji Kristovoj imali oprostjenje grijeha. Zato korizma i traje vremenski dosta dugo, Crkva pokušava staviti čovjeku pred oči ono što je trajno i vječno, s čime će iz ove stvarnosti prijeći u drugi život u vječnost, a to su dobra djela, čovjekoljublje po čemu ćemo biti suđeni na koncu života.

Kako kao svećenik gledate na ratno profiterstvo i uopće profiterstvo na mucu drugih? Sve se otvorenije govori o pojedincima koji su na krvi onih koji su žrtvovali vlastiti život poprilično zaradili. Svoju savjest sada pokušavaju umiriti farizejskim ponašanjem, blagonaklonošću prema humanitarnim organizacijama, odlaskom u crkvu itd.

Rat uvijek donosi i ostavlja teške posljedice na sve one koji su bili sudionici ili svjedoci teških ratnih stradanja, kao što je to bilo i još uvijek traje u našem Domovinskom ratu. Tada na površinu isplivaju i druge stvarnosti koje Crkva nikada ne može odobriti, a to je postavljeno u Vašem pitanju. Crkva je u najtežim trenucima Domovin-

skog rata jasno i dogovorno tražila i toliko puta u javnosti naglašavala čovjeku etiku i moral, tražeći da u tom stanju, koje daleko odskače od normalnog života, čovjek ostane čovjek. Izričito je i preko svojih najviših institucija pozivala na pravednost u pitanju materijalnih dobara koja znaju biti teško narušena teretom rata, te da se materijalna dobra kao zajednička dobra države pravedno rasporede svim ljudima. To od nas izričito zahtijeva Krist kada je proglasio zakon ljubavi prema bližnjemu. Bogatiti se nepravedno, na račun tuđe patnje, protivi se zapovjedi ljubavi prema Bogu i čovjeku, to je temelj naše vjere.

Crkva je uvijek imala riječi utjehe za prognanike, izbjeglice, za roditelje poginulih branitelja domovine, za invalide, udovice, za obitelji zatočenih i nestalih. Kakve su Vaše želje, strepnje i nade za ovogodišnji Uskrs u Hrvatskoj baš kada su u pitanju stradalnici Domovinskog rata?

Crkva je po svome poslanju poslana svakom čovjeku i svim narodima, posebno onima koji pate i trpe. Sjetite se susreta Krista s bolesnicima i patnicima. Nikada nije prošao mimo čovjekove patnje, uvijek se zaustavio i pomogao. Tako je Katolička crkva u hrvatskom narodu, koji kroz svu povijest apsolutno najvećim dijelom pripada Katoličkoj crkvi, bila i ostala u svim povijesnim zbivanjima i posebno u ovom nama Hrvatima nametnutom ratu, majka i tješiteljica i to će uvijek ostati. Posebna briga Crkve su oni koji su u Domovinskom ratu ostali bez svojih očeva, naših hrabrih branitelja. Crkva suosjeća i pomaže posebno invalide Domovinskog rata, pomaže im snagom vjere. Posebno je pitanje čiju istinu uskoro očekujemo, a to je pitanje naših nestalih i zatočenih, posebno odvedenih ranjenika iz vukovarske bolnice, koji su bili pripadnici Zbora narodne garde Hrvatske vojske i pripadnika Hrvatskih redarstvenih snaga. Želimo i tražimo već petu godinu istinu o nasilno odvedenim, koji su imali pravo na zaštitu svih međunarodnih konvencija o ranjenicima ili ratnim zarobljenicima, koje agresori nisu ni u čemu poštivali. Radio sam i osobno u danima rata u Službi traženja, te danima ispu-

njavao formulare za nestale i zarobljene osobe, zajedno s njima proživljavao tragediju nama nasilno nametnutog rata. Čvrsto vjerujem da će istina o svemu navedenom uskoro izići pred lice pravde i da će uskrsno svjetlo rasvijetliti tamu o našim nestalim i nasilno odvedenim. Što se tiče vukovarske bolnice, to je najveći zločin koji se dogodio iza Drugog svjetskog rata na području cijele Europe.

Kakva je budućnost katolika u području koje je još uvijek okupirano, nadamo se ne zadugo. Hoće li oni moći oprostiti, hoće li moći "ljubiti svoje neprijatelje, činiti dobro onima koji su ih mrzili"?

Budućnost katolika na privremeno okupiranim područjima, jer to je naša zemlja, naši domovi, i pored

svega stradanja i razaranja ima svoju veliku budućnost. Dugo sve to traje, ali povratak mora doći i on je pred vratima. Ponovo će oživjeti naši domovi, ponovo će zazvoniti zvona s naših razorenih crkava koje će ponovo sagraditi ljubav našeg naroda i toliko dobrotvora. Vjera i ljubav jači su od svih razaranja i svega onoga što smo doživjeli u tragičnim zbivanjima na ovim prostorima. Tko vjeruje, taj i prašta. Katolička crkva je tako vodila i vodi vjerni narod kroz cijelu povijest. To je put koji nam je pokazao Krist i hrvatski narod imat će snage oprostiti.

Gdje vidite svećenike i sebe u kontekstu trenutnih političkih prilika, procesa mirne reintegracije okupiranog hrvatskog područja u ustavno pravni poredak RH?

Crkva je uvijek, kroz našu dugu i tešku povijest, hrabrila svoj narod na putu ustrajnosti u dobru. Nisu nam često puta povijesni događaji bili skloni, prolazili smo stoljećima kroz teška iskušenja, sve do današnjih dana kada smo proživljavali najteže trenutke u našoj povijesti i tu nam je katolička vjera bila i ostala svjetlo. Hrvatski narod temelji svoju državnost na dugom povijesnom

kontinuitetu i to nam nitko ne može uzeti. Imamo potpuno pravo na svoju državu, koju su nam toliko puta, htjeli zaniijekati i oduzeti, što je posebno došlo do izražaja u Domovinskom ratu. Vjerujem da će mirna reintegracija proći i da će se u skoroj budućnosti vratiti svi župnici na ta područja, gdje će ponovo početi život tamo gdje je stao prije pet godina. Vjerujem da hrvatski narod ima dovoljno mudrih i sposobnih ljudi, političara koji znaju voditi narod u smislu dobra, štiteći ljudsko dostojanstvo, dostojanstvo ljudske osobe. Crkva je dobila slobodu rada i djelovanja i ona će ostati u svojim okvirima, vodeći ljude prema Bogu, ali dužna je, kao što je uvijek činila u povijesti, dignuti svoj glas kada su sloboda i dostojanstvo hrvatskog naroda ugroženi.

Pred Vašim očima, zlokobnog 20. studenog 1991. godine artiljerijskim napadom iz haubica i tenkova iz Mirkovaca i Jankovačke Dubrave srušen je i zapaljen toranj župne crkve Vinkovci 1. Već petu godinu toranj je dokument jednog teškog vremena za hrvatski narod, dokument zločinačkih napada, planiranih promišljanja o uništenju identiteta hrvatskog naroda. Hoće li uskoro toranj biti obnovljen?

Vi sami znate što se dogodilo 20.11.1991. u večernjim satima, kada je granatama iz tenkova i haubica iz Mirkovaca i Jankovačke Dubrave zapaljena naša župna crkva i srušen toranj pred očima svijeta. To je bio dan koji su zabilježili svjetski mediji - dan kada su Vinkovci plakali. Htjeli su uništiti dušu i srce našeg naroda, no mržnja ne može nikada pobijediti, nije ni ovaj put. Čvrsto vjerujem da će obnova i gradnja tornja početi ovog proljeća. Poslao sam dopise i svim državnim institucijama u ovom gradu i županiji, te Vladinu uredu i Zagrebu za obnovu. Obnova će krenuti dobrotom svih nas.

Uskrs je blagdan kojeg kao i Božić karakterizira obiteljsko okupljanje. Ako znamo da je zdrava obitelj temelj ili izvor etičkih i duhovnih načela jednog naroda, načela ljubavi, dobra i mira, tada takva okupljanja treba negovati i što više propagirati ih. Kako ste Vi u

svojoj mladosti doživljavali Uskrs? Je li i tada bio običaj da se bliža obitelj okuplja i slavi uskrsnuće Isusovo?

Božić ima svoju ljepotu, ali Uskrs ima nešto posebno što nas veže i za naša djetinjstva. Obitelj se u mom djetinjstvu uvijek okupljala u crkvi i kod obiteljskog stola. Posebno je bilo lijepo kada smo nosili jelo na blagoslov u crkvu, bili na svetoj misi i vraćali se kući na zajednički doručak. U mom djetinjstvu, otac je predmolio za Uskrs za stolom, što je davalo posebno dostojanstvo i ljepotu. Obitelj koja slavi Uskrs ima zalag sretne budućnosti, a i cijeli naš narod isto tako.

Što bi za kraj ovog razgovora željeli poručiti čitateljima "Vinkovačkog lista"?

Htio bih svima uputiti iskrene čestitke za najveći blagdan naše vjere. Do Uskrsa se dolazi istim putem kojim je prošao Krist, od agonije Velikog petka do uskrsnog jutra, kada je pred Kristovim uskrsnućem nestalo mraka i tame, a čovječanstvu najavljena najveća istina. Krist je uskrsnuo, pobijedena je smrt, od toga trenutka pa do kraja svijeta propovijedat će se ime Isusa Krista iz Nazareta, raspetog i uskrslog, koji više nikada neće otići u anonimnost. Tako i mi u našem životu, do uskrsnog jutra dolazimo proživljavajući Kristovu smrt na križu, ali jednako tako i radost uskrsnuća. Neka radost Uskrsa, koju su posebno doživjele žene i apostoli i tu radosnu vijest javljali jedni drugima, prati i svakoga od nas i cijeli naš narod, koji je prolazio i još uvijek prolazi križnim putem prema svom Uskrsu. Ne mogu, a da posebno ne zaželim sretan i blagoslovljen Uskrs svim postrojbama hrvatskih vojnika, koji zaslužuju posebnu zahvalnost, koji su već petu godinu na crti bojišnice, za koje se molimo i za koje ćemo posebno moliti na sam Uskrs, sjećajući se svih branitelja koji su dali svoje živote za domovinu. Želim da svjetlo Uskrslog Krista dođe i na grobove onih na koje već godinama nismo mogli doći. Uskrs je odgovor na životni put našeg naroda.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 5. travnja 1996.

Uskrsnuće - temeljna istina naše vjere

Uskrs, 1997. godine

Susret s Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vin-kovačkog dekanata, jednako je zanimljiv novinarima i vjernicima. Njegove riječi, bilo da su izrečene u propovijedima ili u neposrednom razgovoru, imaju odjek, snagu izrečenog, obvezatnu poruku, potiču na razmišljanje, ulijevaju snagu, poslije njih nekako lakše podnosite bremenitost življenja, lakše nosite križ života. Nerijetko sa svojim vjernicima brine njihove brige i probleme, a njih je u proteklim godinama zaista bilo mnogo. Vođen motivom vjere, motivom predanja i sebedarja sa svojim župljanima i sugrađanima proživio je najteže ratne dane i poslijeratno vrijeme da bi početkom 1997. godine Gospodnje, nakon tolikih godina iščekivanja istine o ranjenicima vukovarske bolnice čiju je agoniju duboko proživljavao, ožalošćenima pružao riječi utjehe, podržavao ih u vjeri, čuvao od napasti mržnje, približavao im temeljnu istinu o čovjeku da je on besmrtno biće i da ga Bog nije stvorio za prolaznost, nego za vječnost, istinu da zlo i smrt nemaju zadnju riječ. U takvom ozračju vodili smo i ovaj uskrsni razgovor.

Uskrs je trijumf života nad smrću. Može li kršćanin koji se često suočava s neostvarenjem onoga čemu se nadao, prihvatiti činjenicu da put do uskrsnuća vodi dolinom patnje i umiranja?

Čovjek vjernik mora svoj život gledati u svjetlu Kristova života i Kristove životne stvarnosti. Uskrs je sigurno trijumf života nad smrću, pobjeda života. Do te pobjede ne dolazi se lako, tako je bilo i u Kristovu životu. Kao što je u Kristovu životu postojala stvarnost križnog puta, od patnje i muke do smrti na križu, svako od nas mora proći dijelom toga križnog puta, do smrti na bolesničkoj postelji. Poslije dolazi druga životna stvarnost, stvarnost uskrsnuća, kada ćemo biti lišeni svake patnje jer ako smo s Kristom patili i trpjeli s Njime ćemo i uskrsnuti, temeljna je istina naše vjere.

Korizma je uvijek bila vrijeme kada se zagararala duhovna obnova, kada se naglašavalo

da je to vrijeme idealna prigoda za izmirenje s Bogom, za povratak s "krivih putova» kako bi se potom istinski slavio život kao što to i Crkva svakog Uskrsa čini. Međutim, svjedoci smo da je zaista malo obraćenika, ljudi spremnih odbaciti zlo koje je bilo u njima i da krenu putem dobrote i poštenja. Još nismo čuli da se netko odrekao nezasluženog bogatstva, dionica, dužnosti. Ima li nade da duhovna obnova uzme više maha, poglavito na ovom našem, rekla bih, posebnom području?

Korizma je sigurno vrijeme molitve i pokore, kada se čovjek vraća više sebi i svom duhovnom životu. Razmišlja o smislu života i konačnom cilju, a to je vječnost. Kao što se Krist povukao na molitvu u pustinju, daleko od ljudi, pripremao se za svoje djelovanje i bio stavljen na kušnju. Tako je svakome od nas potrebno više puta povući se u mir, biti sam s Bogom, tada se u čovjekovu dušu vraća mir i uspostavlja duhovna ravnoteža. Zato se u korizmi ispovijedamo, da bismo čiste savjesti dočekali Uskrs. Koliko ima obraćenika, teško je znati. To je osobna stvar čovjekova kako proživiti samu korizmu. Ima puno ljudi koji nakon korizmenog razmišljanja promijene svoj život i krenu putem dobra. Dožive svoje nutarnje obraćenje, oprostjenje grijeha. Duhovna obnova je dug i trnovit put. Bog dolazi čovjeku. Koliko čov-

jek s Njime surađuje, toliko se može očekivati obraćenje, ali moramo znati da je vjera tajna i velika milost Božja. Čovjek ne smije biti previše vezan za materijalna dobra, ona su potrebna, ali su prolazna. Na drugi svijet ništa nećemo sa sobom ponijeti, osim svojih dobrih ili zlih djela.

"Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio". I danas se još uvijek čuje taj bolni krik iz prognaničkih soba, iz domova ožalošćenih i uplakanih obitelji. Težina životnog križa slama mnoge. Najtužnije je što se u životu ljudi koji su se našli u nevolji ne pojavljuju Veronike ili Šimuni, jednostavno ti ljudi prepušteni su sami sebi i samim tim je teže njihovo breme života. Možete li komentirati takve pojave?

Teška je patnja i tuga naših prognanika, koji već šestu godinu čekaju povratak. Puno se toga dogodilo kroz tih šest ratnih godina. Djeca su porasla i postali mladići i djevojke daleko od rodnog doma. Rijetko se kojem narodu dogodila takva tragedija kao nama Hrvatima, gdje su nam spalili sela, opljačkali i sve odnijeli, najveći agresor koji se ikada pojavio na ovim prostorima. Nastojali smo i svim silama kao Crkva ublažiti tu bol i patnju. Država još više mora činiti za njih, a mi smo ta država i moramo im pomoći i ohrabriti za skori povratak jer i tada je to šok, kada vide da je sve srušeno i opljačkano. Ali naš je narod vjernički narod i mi ćemo uspjeti preboliti i tu patnju snagom vjere, razrušeno i spaljeno ognjište neodoljivo zove na povratak.

Godina 1997. počela je tužnim vijestima. Rodbina potvrđuje identitete žrtava s Ovčare. Ranjenici i osoblje vukovarske bolnice mučki su ubijeni 20. studenoga 1991. godine, što nije zabilježeno u povijesti civiliziranog svijeta. Kao pojedinci i narod pozvani smo da na zlo ne uzvraćamo zlom. Jednom prigodom i kardinal Franjo Kuharić izrazio se duboko kršćanski poručujući "osvetu prepustimo Bogu, jer će Gospodin vratiti svakome po njegovoj pravdi i njegovoj vjernosti». Može li majka kojoj su mučki ubili jedinca oprostiti i ima li ona moralno pravo oprostiti ubojici svoga djeteta?

Ostvarile su se naše slutnje da su naši ranjenici iz vukovarske bolnice odvedeni na Ovčaru gdje ih je do sada 200 mučeno i ubijeno pred očima cijele svjetske javnosti. Nisu moćnici za nas imali duše i srca, kada smo biti napadnuti kao narod sa svih strana od Srbije i Crne Gore. Ubijeni su mučki 20.11.1991. godine, u noći kada je gorjela naša župna crkva. To su mučenici dostojni oltara. To je najveći zločin iza Drugog svjetskog rata učinjen na tlu Europe. Ovčara je hrvatska Katinska šuma, duboko usađena u dušu hrvatskog naroda. Zločinci nisu poštivali ni jednu konvenciju kojom se štite ranjenici. To je nezapamćeni zločin u povijesti ratovanja, pobiti nevine ljude koji se nisu mogli braniti. Europa je pala na ispitu na Ovčari. Može li se to oprostiti, pitanje je koje su mi često postavljali. Jedan visoki diplomatski dužnosnik UNTAESA, pitao me na jednom susretu, hoće li Hrvati moći oprostiti Srbima vukovarsku bolnicu. Čovjek koji vjeruje može oprostiti, ali da se dobije oprostjenje zločin treba biti javno priznat, za grijeh zločina treba se pokajati i tražiti oprostjenje. Na zlo ne smijemo odgovarati zlom sada kada znamo istinu vukovarske bolnice. Hrvatski narod je vjernički narod, vjeruje u Boga, što se posebno pokazalo u Domovinskom ratu, i zato snagom vjere Kristovo uskršlo svjetlo može rasvijetliti tamu vukovarske bolnice. Krist nas je to naučio.

Pet godina nakon što su iz okupirane vukovarske bolnice odvedeni i na Ovčari mučki ubijeni ranjenici i bolničko osoblje, ubojice šetaju svojom stranom ulice. Ima li uopće za njih odgovarajuće kazne?

To je pitanje Međunarodnog suda u Haagu i pitanje svijesti čovječanstva, koje je promatralo tragediju vukovarske bolnice ranjenika i osoblja. Mogli su to spriječiti na ispitu čovječnosti pao je Međunarodni Crveni križ, francuski liječnici bez granica nisu se ponašali u Vukovaru ni blizu u duhu etike i morala liječnika, koji je dužan zaštititi živote ranjenika. Konvoj s ranjenicima, koji sam i ja osobno s vladinom delegacijom i Kriznim štabom čekao u Vinkovcima, nije smio krenuti iz

Vukovara dok i posljednji ranjenik i osoblje bolnice nije bilo u konvoju.

Kako se vinkovački dekanat priprema za ulazak u Hrvatsko Podunavlje, u područja koja će uskoro biti slobodna, reintegrirana u ustavno-pravni sustav RH?

Ne volim riječ reintegrirani dio Podunavlja. Hrvatsko Podunavlje nikada nije prestalo biti bio hrvatske domovine. Ono je samo pod privremenom okupacijom agresora, ono je uvijek pripadalo Hrvatskoj i nikada nije to prestalo u životnom pravom smislu biti. Što se tiče našeg vinkovačkog dekanata, mi ćemo se svi zdušno založiti za pomoć čim se naš narod vrati. Svi će se svećenici, koji su bili prije Domovinskog rata na službama u tim župama, tamo vratiti i sa svojim narodom dijeliti dane povratka i pomoći u svakom smislu i duhovno i materijalno za one kojima je posebno u početku potrebna pomoć.

Suvremena Crkva pretpostavlja i želi da građansko društvo živi vlastitim građanskim životom, da nije ni "režimsko" ni "klerikalizirano". Imajući u vidu pojedince, male, ali glasne grupe koji tome teže, postoji li opasnost da katolištvo u budućnosti postane državna ili nacionalna ideologija?

Crkva je uvijek kroz cijelu svoju povijest poštovala čovjekovu slobodu. Često govore da Crkva ulazi u sferu politike. Imaju krivo jer ne razlikuju da sve nije politika. Crkva je dužna po svom poslanju utjecati na kršćansko formiranje savjesti ljudi, koja mora počivati na kršćanskim načelima, na Evanđelju, te socijalnom nauku Crkve o odnosima između pojedinca i društva. Ona je dužna podignuti svoj glas ako je pogaženo dostojanstvo osobe i čovjeka, ako je ugrožena čovjekova sloboda izražavanja ili ispovijedanja vjere. Crkva gleda narod kao cjelinu kojem je poslana kao učiteljica života i nositeljica nepobitne isti-

ne da je Krist Bog. Ona po svome poslanju, jer je poslana svim narodima bez obzira na narodnost, boju i rasu, ne može nikada postati državna ili nacionalna ideologija. Crkva ljubi svoj narod i sve narode svijeta kojima želi biti i ostati svjetlo života i kao takva se očitovala našem hrvatskom narodu koji je Katoličku crkvu prihvatio svojom apsolutnom većinom i Crkva mu je uvijek ostala

vjerna u svim stoljećima, brižna kao majka, što se pokazalo posebno u Domovinskom ratu kada se naš narod našao u teškoj situaciji.

Može li se u trenutku predizborne utrke reći da je Crkva izvan stranačkih utrka, da stoji na pozicijama potpune odijeljenosti od politike ili je, ipak, zainteresirana za političku zbilju?

Najveći dio našega naroda pripada Katoličkoj crkvi. Normalno je da Crkva utječe na to da

život vjernika bude temeljen na Evanđelju, a time ima utjecaj na životne stavove prema trajnim životnim vrednotama. Zato su u mnogim zemljama svijeta biskupi izdavali upute vjernicima poštujući čovjekovu slobodu i izbor da se glasuje za one stranke koje počivaju na kršćanskim temeljima, gdje će prava čovjekova biti zagarantirana, gdje će zajednička dobra biti pravedno raspoređena te poštovanje čovjeka kao osobe sa svim pravima koja mu pripadaju kao ljudskom biću, koje je stvoreno na sliku i priliku Božju!

Kako se i na koji način vinkovački dekanat pripravlja za slavlje Uskrsa 1997. godine Gospodnje?

Cijeli se vinkovački dekanat spremao kroz vrijeme korizme molitvom, pokorom, molitvom križnog puta i posebno brojnom svetom ispovijedi na proslavu Uskrsa. Naše su crkve prepune svijeta, djece i mladih kroz cijelo vrijeme korizme, a to je znak da su se vjernici spremili u duši za proslavu najveće svetkovine uskrsnuća Kristova.

Za kraj razgovora, koja bi bila vaša poruka vjernicima i svim ljudima dobre volje?

Želim svim vjernicima, posebno brojnim prognanicima da ih svjetlo uskrsnog jutra prati i vodi kroz život. Ožalošćenima, koji su izgubili svoje najmilije u ratu, te onima koje ovih dana prate svoje najdraže mučki ubijene na Ovčari, da im

Bog da utjehu da ćemo se s našim braniteljima naći u vječnosti. Upućujem svoje čestitke i častnim hrvatskim vojnicima svih postrojbi koje se nalaze u gradu i našoj županiji, neka im Uskrsnuhi Krist bude put, istina i život!

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 28. ožujka 1997.

Uskrs - najveća istina naše vjere

Uskrs, 1998. godine

Evangelje, između ostalog, propovijeda da je "u vjeri i optimizmu snaga kršćanstva". O tome je nebrojeno puta u svojim, po mnogo čemu specifičnim propovijedima, govorio Tadija Pranjić, župnik i dekan vinkovačkog dekanata. Kada je bilo najteže, kada su majke sahranjivale svoje sinove, a on služio obred ukopa, snagom riječi ohrabrivao je ožalošćene, nemoćne, ljude bez nade i vjere u bolje sutra. Kada se činilo da sve nekako kreće nizbrdo, da ponestaje snage za bremenitost življenja, župnik Tadija podsjećao je na povijesnu istinu da je samo pošten i častan narod u stanju preboljeti žrtve i na grobovima svojih najdražih ne zaklinjati se na osvetu. Nerijetko je znao reći "da iza mraka, tame, dolazi svjetlost". Nije li, uostalom, državu Hrvatsku početkom ove, 1998. godine Gospodnje, obasjala svjetlost. Postala je cjelovita u svojim međunarodno priznatim granicama. U takvom ozračju dočekujemo Uskrs, najveći kršćanski blagdan, koji hrvatski narod slavi više od tisuću godina. O toj svetkovini, zatim o pomirbi koja je vezana uz povratak i obnovu, te o socijalnim problemima, o ekshumacijama kojima su obilježeni ovi proljetni dani, o mladeži i drugom, razgovarali smo sa začasnim kanonikom Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata. Kao i uvijek do sada, u mnoštvu obveza, našao je vremena za nas i evo što smo zabilježili.

Uskrs je svake godine iznova vrijeme obnove, vrijeme u kojemu razmišljamo i podsjećamo koji je smisao i cilj našeg postojanja. Jesu li ta razmišljanja nešto intenzivnija s obzirom na sve ono što se događalo proteklih godina, poglavito na ovom našem području?

Uskrs je najveća svetkovina katoličke vjere i svake godine vjernici kroz cijelo vrijeme korizme pripremaju se upravo kako bi što dublje proživjeli tajnu Uskrsa. U korizmi najviše razmišljamo o patnji i mucu Kristovoj, koja nas vodi do Uskrsa. U kontekstu takvog razmišljanja čovjek traži odgovor na vječna životna pitanja patnje, smrti i uskrsnuća. U uskrsnuću je došlo do potpunog izražaja nepobitna istina da je Isus Bog jer je uskrsnuo od mrtvih. Čovjek se uvijek duboko protivio povratku u ništavilo jer nismo stvoreni za ništavilo nego za život vječni kojega imamo u Kristu. Jer s Njim smo patili, nosili teško drvo križnog puta sve do Kalvarije i agonije Velikog petka, zato ćemo doživjeti i radost uskrsnog jutra. Čovjek želi uvijek živjeti, to je najdublji osjećaj koji nosimo u sebi. Svakako da je našem narodu, u proteklom tragičnim zbivanjima Domovinskog rata, vjera u Krista bila najjača snaga u izdržavanju svih strahota. Vjera je porasla u našem narodu.

Ima li Crkva kao "mater et magistra" snage ispuniti svoje poslanje u društvu, pridonositi trajnom miru?

Kao što je Bog u Starom zavjetu pozivao čovjeka na suradnju na putu dobra, tako Krist i Crkva, koja je nositeljica i svjedok Velikog petka i Uskrsa, poziva ljude na suradnju. Crkva je sposobna ispuniti svoje poslanje koliko se mi kao vjernici odazovemo tom pozivu. Dovoljno je pratiti apostolska putovanja Svetoga Oca i ovo posljednje, gdje Papa otvoreno poziva da se čovjek mora poštivati. Molio je komunistički režim u Kubi da pusti

političke zatvorenike, odlazi u Afriku gdje od vlasti traži isto te poziva smanjenje socijalne bijede u pojedinim zemljama i time Katolička crkva trajnom miru i što boljim međuljudskim odnosima.

Povratak i obnova su u tijeku. Ljudi se vraćaju kućama. Emocije su im, što je i razumljivo, vrlo snažne. Pomirba je nešto što unatoč svojoj želji ipak ne mogu tek tako prevladati. Može li im tu i na koji način pomoći Crkva?

Pomirba je neophodna i potrebna. No ona se ne može dogoditi odjednom kada se zna što se dogodilo. Kada Hrvati dolaze u naša sela i vide sve razoreno spaljeno, opljačkano, u duši probude duboke emocije, što svatko mora razumjeti. To je bio najteži rat koji nam je bio nametnut. Još jedna činjenica. Ima obitelji koje su izgubile svoje najdraže, koji nisu bili nikome krivi, jedino su bili "krivi" što su Hrvati i katolici i što su voljeli svoju rođenu grudu, koja im pripada i po Božjoj odredbi. U pojedinim okupiranim selima morali su nositi vrpce oko ruku zato što su Hrvati. No, Katolička crkva radi iz dana u dan na pomirenju, mi vjerujemo u pobjedu dobra.

Neki zamjeraju Crkvi što otvoreno i ozbiljno govori o socijalnim problemima, ona to uvijek činila i zanimala se za dostojan život malog čovjeka, siromaha, beskućnika, bolesnog, napuštenog ... Nije li propust ne govoriti o tome?

Svaki čovjek treba imati dostojanstven život čovjeka, jer smo stvoreni na sliku i priliku Božju.

Kao što je Crkva uvijek ustajala kada je bila ugrožena sloboda pojedinca i naroda, i zbog toga stava bila osuđivana od pojedinih režima, tako mora pognuti svoj glas kada je u pitanju socijalno stanje pojedinca i naroda. Tu je u pitanju pravednost raspodjele zajedničkih dobara. Svojim djelovanjem kroz cijelu povijest Crkva se brinula svim svojim silama za one kojima je bila potrebna pomoć, koji su bili gladni, bolesni ili napušteni. Sjetite se samo Majke Terezije, a tisuće je onih koji poput nje rade i time štite dostojanstvo onih koji su na rubu socijale u bilo kojem smislu. O tome treba govoriti jer Božje zapovijedi ljubavi prema Bogu uključuju apsolutno ljubav prema čovjeku, na tome počiva cijela Crkva.

Socijalni status većine građana je nezavidan. To je činjenica koja se ne može izbrišati. Vjernici su ogorčeni nepravilnostima koje su kada je u pitanju pretvorba. Odgajani su na načelima humanosti, moralnosti, poštenja. Sada nerijetko izražavaju svoj skepticizam u sve i svašta. Je li im vjera poljuljana?

Osjećam i sam da mnogi ljudi teško žive, što je činjenica koja je prisutna. Istina je i to da smo bili u jednom strašnom ratu, koji je uništio tolika naša dobra, posljedice su teške. Što se tiče pretvorbe, to je pitanje morala. Čovjek mora biti pravedan, u odnosu prema drugome i prema sveopćem dobru. Ne smije doći do prevelikog bogatstva, na jednoj strani koje može biti u rukama pojedinca i siromaštva velikog dijela pučanstva, na drugoj strani. Crkva i Pape u svojim su enciklikama jasno o tome progovorili na temelju Evanđelja. Zbog pojedinaca ne smije biti poljuljana vjera, ima puno dobrih i plemenitih ljudi koji rade za dobro svoga naroda. Mislim da ćemo mi u skoroj budućnosti živjeti svi mirnije i da će pitanje socijale biti riješeno na dobro našega naroda, koji treba i mora bolje živjeti. Tu vlada mora voditi strogu kontrolu.

I ova godina počela je iskapanjima i ponovnim ukopima hrvatskih branitelja i civila. Gotovo nema mjesta u Podunavlju koje ne krije trage-

diju, u kojemu nije počinjen zločin. Previše je žrtava, previše majki zavijenih u crno. Poznata je Vaša izjava da sve hrvatske žrtve smatrate svetima i da svaki hrvatski branitelj zaslužuje biti proglašen svetim. Možete li komentirati takvu izjavu, takav Vaš stav?

To je ono što najviše boli. Već mjesecima svake večeri gledamo tužne, duge povorke nedužnih i nevino ubijenih ljudi iz naših sela i sahranjenih u masovnim grobnicama. Ubijeni su samo zato što su Hrvati i što su voljeli svoju zemlju. U Podunavlju nema mjesta gdje nema naših grobova. Na ovim prostorima Hrvatske počinjen je najveći zločin na nedužnim pučanstvom iz Drugoga svjetskoga rata, kada su ubijeni toliki civili, ranjenici, zarobljenici, sjetite se masakra vukovarske bolnice pred kojom svi zastajemo i oči su se našim majkama osušile od suza tražeći naše sinove, očeve, braću i sestre. Oni su mučenici, zaslužili su najveće poštovanje, sjetite se Lovasa, Marinaca, Tovarnika, Škabrnje, Voćina, a ovih dana tek počinje iskapanje u Vukovaru. Hrvatske žrtve i branitelje koji su dali svoj život za domovinu smatram svetima jer su branili ono što je nama Bogom dano našu domovinu, slobodu i dostojanstvo hrvatskoga naroda, koji su toliki kroz povijest nemilosrdno gazili, što se pokazalo i u ovom ratu na najbrutalniji način. Sam sam bio svjedok tolikih zbivanja, stotine ispraćaja naše mladosti na ovim prostorima. Hrvatima se stoljećima uskraćivalo pravo na samostalnu domovinu, koja je nama na ovim prostorima Bogom dana. Ljubav prema Bogu, obitelji i domovini temelj je vjere našega naroda i zato vjerujem u lijepu budućnost generacija koje će doći iza nas, koje ne smiju zaboraviti tolike živote naših branitelja položene za svakoga od nas.

Maldež je priča za sebe. Maloljetnici čak posežu i za oružanim napadima. Ovisnost je u porastu. Radno vrijeme ugostiteljskih objekata i disko klubova je neprimjereno. Jesu li zakazali roditelji, škola, Crkva?

Poznati su mi mnogi tužni događaji vezani i za mlade. Tu je rat ostavio duboke tragove u dušama onih koji su morali napustiti domove pred naletom

agresora. Ovisnost je u porastu. Temelj svega je obitelj, koja mora puno više voditi brige o mladima, a Crkva i škola moraju nastaviti raditi svim silama da mladi rastu u dobrom okruženju. Mislim da disko-klubovi, pogotovo kada se radi o maloljetnicima, ne bi smjeli nikako raditi do tako kasnih noćnih sati. Tu je pitanje civilne državne vlasti, donošenje najprikladnijeg rješenja, dužna je štiti mladež od lošeg utjecaja. Čovjek, koji ide u školu i želi ostaviti sretnu budućnost, mora se posvetiti radu i učenju. Alkohol se ne bi smio točiti tamo gdje su maloljetnici. Crkva i škola čine tu dosta, ali vjerujte kada se neke stvarnosti uoče bude kasno.

Imate li dojam da su svećenici posljednjih godina jako zaposleni i da se tu i tamo osjeća određeni umor?

U posljednjim godinama obveze svećenika su velike, došla je demokracija i Crkvi se otvorilo široko polje rada. Trebalo bi nas biti puno više kako bismo mogli što bolje raditi. Otvorene su nam škole, ustanovljen je vojni ordinarijat, hrvatske oružane i redarstvene snage dobile su svoje kapelane, bolnice, zatvori i svi segmenti društva traže veliku angažiranost i univerzalnost katoličkog svećenika. Još uvijek stižemo, ali zato koristim prigodu pozvati mladiće da se odluče za svećenički poziv, a također i djevojke da pođu u samostane. Ima ovaj život duboki smisao, samo treba učiniti onaj prvi presudni korak, a Krist nas zove i čeka.

Što biste poručili za ovaj Uskrs našim čitateljima?

Uskrs je pobjeda dobra nad zlim. To je najveća istina naše vjere i zalog sretne budućnosti pojedinca i našega hrvatskoga naroda. Mi smo se davno odlučili i krenuli za Kristom, izabrali smo, put, istinu i život. Svim našim čitateljima, svim vjernicima na ovim ispaćenim prostorima, želim svjetlo uskrsnog jutra, posebno onima za čije grobove još ne znamo. Svim pripadnicima hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga, kojima je Uskrs bio svjetlo u najtežim trenucima, neka budu nositelji radosne vijesti Uskrsa prema svakom čovjeku!

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 10. travnja 1998.

Radost Uskrsa

Uskrs, 1999. godine

Poštovani i dragi vjernici Županije vukovarsko-srijemske!

Postoje pojedini trenuci u životu svakoga čovjeka vjernika, kada u dubini svoje duše osjeća jednu neopisivu radost. Osjeća je čovjek, vjernik koji ispovijeda vjeru u Isusa Krista Raspetog i Uskrsnuloga. Život svakoga od nas, koji ispovijedamo vjeru u život, a ne smrt, mora biti sličan životu Isusa Krista, koji je prolazio ovom zemljom. Kao što nam kaže Sv. pismo, čineći dobro.

Ustrajati u dobru, u svim trenucima ljudske povijesti, sačuvati dostojanstvo čovjeka vjernika u svim vremenima, i onda kada posebno treba polagati ispit iz čovječnosti. Znači u potpunom smislu prihvatiti Krista Raspetog na drvetu Velikog petka i Krista Uskrsnuloga ranog uskrsnog jutra, kada je zasjala svjetlost uskrsnuloga Spasitelja, koja se više nikada neće ugaziti. Kroz dugu povijest Katoličke crkve, koja će uskoro prijeći i treći milenij kršćanstva, trajni je znak i putokaz da smo izabrali pravi put s kojega nas nikada nitko nije mogao skrenuti.

Našem hrvatskom narodu posljednjih osam godina bila je bliža agonija Velikog petka, ali smo znali, da će treći dan uskrsnuti. Nekada je povijest čovječanstva mislila da se ljudski život završava pod hladnom pločom groba. Tako je civilizacija do dolaska Isusa Krista stavljala na sve grobove natpis: "Ovdje počiva, ili ovdje leži ...". Jedino na jednom grobu ne stoji natpis nego drugi: "Ovdje je uskrsnuo", a to je grob Isusa Krista. Mnogi koji su mislili da sve završava u hladnom grobu, kada su upoznali Isusa Krista i povjerovali mu, znali su i osjetili ... sva slava, sva veličina počinje od groba Kristova uskrsnuća. Na Veliki petak činilo se da je s Isusom Kristom sve završeno. Mnogi su mislili da su stavili točku iza jednog čudesnog života i nauka koji se očitovao u osobi Isusa Krista. Isusovi su neprijatelji mis-

lili da će zauvijek s Velikom petkom staviti u vječni zaborav Isusa Krista Nazarećanina, a zaboravili su da se već nad mrakom i sjenom Kristove agonije i Velikog petka nadvilo uskrsno jutro. Mislili su, nestat će uspomena na Njega, izbrisat ćemo mu ime i u zaborav će otići sva Njegova čudesa. Prijatelji su mu se skamenili od straha, žalosti, poniženja i osamljenosti. Zar je moguće da toliko bude ponižen Onaj koji je iz groba uskrisio Lazara i tolikima vratio zdravlje, koji je učinio tolika čudesa pred očima židovskog naroda. Bila je duboka patnja Isusovih učenika apostola.

Na uskrsno jutro Raspeta je iznenadio i jedne i druge, iz groba se vratio u život, u besmrtni vječni život i time dokazao da je gospodar života i smrti. Time radost uskrsnog jutra dobiva novu nesagledivu radost za nas vjernike. Nije čovjekova sudbina mrak i tama groba, nego radost uskrsnog jutra. U Jeruzalemu, crkvi Isusova groba, svake večeri drži se procesija, ophod sa svijećama. Kada procesija dođe do Isusova groba, gdje je uskrsnuo Krist, odjekne pjesma vječnosti: "Iz ovoga groba uskrsnuo je Gospodin. Ovo je mjesto gdje je anđeo rekao ženama: Ne bojte se. Vi tražite Isusa iz Nazareta. Uskrsnuo je."

Od te prve najradosnije vijesti u povijesti čovječanstva, Uskrs je bio i ostao nada čovječanstva. S Isusom Kristom svaki čovjek mora uskrsnuti na bolji ljudskiji i sretniji život. Tama groba mora zauvijek ostati iza nas i ovo uskrsno svjetlo nikada više nitko neće moći ugasiti jer je uskrsnuće najveća pobjeda Kristova nad zlom, smrću i grijehom. Čovjek je stvoren za život i to život vječni, koji imaju u Isusu Kristu. Zato i ovog Uskrsa, mi koji smo Krista pratili na njegovom križnom putu, imamo pravo na radost Uskrsa. Ići ćemo istim putem kojim smo dosad išli, pratit ćemo Krista na svim postajama njegova života da bismo bili dionici uskrsnog slavlja.

Nalazimo se na pragu trećeg milenija. U treći milenij kršćanstva prijedimo s katoličkom vje-

rom koja nam je uvijek propovijedala Krista Raspetoga i Uskrsnuloga.

Neka uskrsno svjetlo ide ispred nas za sva vremena i neka nam bude putokaz u životu do blažene vječnosti. Neka uskrsno svjetlo zasja na grobovima naših branitelja, koji su položili živote za domovinu, neka obasja sve masovne grobnice u Hrvatskoj i tolike grobove onih za koje još ne znamo, koje tražimo i za koje se molimo. Svima Vama, dragi vjernici Županije vukovarsko-srijemske, želim sretan i blagoslovljen Uskrs. Neka u svemu bude blagoslovljen Uskrs hrvatskim vojnicima i redarstvenicima, neka ih uskrsnuli Krist vodi, prati i čuva u njihovoj časnoj i odgovornoj službi.

Vinkovački list, 2. travnja 1999.

S Kristom se može pobijediti svako zlo i tama

Uskrs, 2000. godine

Vrijeme kada intenzivnije nego inače razmišljamo o patnji i mucu Kristovoj, o uskrsnuću, životu vječnom svakako je preduskrsno i uskrsno vrijeme. Iskreni će se vjernik zamisliti nad svojom vjerom, nad smislom svoga postojanja. Makar na trenutak zapitat će se koliko je ta vjera jaka, istinska, koliko je ona duboko utkana u svakodnevna razmišljanja i način življenja i je li ona iskreni čin koji izlazi iz dubokog unutarnjeg uvjerenja. O vjeri i mogućnosti oprosta, o činjenju dobra, onoga što Bog hoće, o velikom jubileju i posjetu Svetog Oca Svetoj zemlji, te o svetim misijama koje su nedavno održane u župi Vinkovci 1 razgovarali smo sa začasnim kanonikom Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata. Njegova svećenička razmišljanja i promišljanja, njegovo predanje i sebedarje, vjernost Isusu Kristu i Evanđelju doprinos su razmišljanjima kojima smo obuzeti u ovo uskrsno vrijeme.

Za svoje krvnike Isus je molio na križu: "Oče, oprostimi jer ne znaju što čine!". Bog nije želio osudu, nego spasenje. Preneseno na današnje vrijeme, a vezano uz nedavna događanja na ovim prostorima, teško je povjerovati da bi majka kojoj su mučili sina, nerijetko jedinca, mogla oprostiti. Mogu li se takvi os-

jećaji prevladati vjerom? Je li to uopće moguće?

Istina je da je Isus molio na križu za one koji su ga razapeli jer je išao na križ da bismo bili otkupljeni i spašeni. Pitanje praštanja onima koji su nam nanijeli zlo je dubinsko istinsko pitanje katoličke vjere, ali čovjek vjernik, ma koliko uvreda bila teška, ako nasljeđuje Krista, uvijek prašta. Na ovim našim prostorima dogodile su se tolike teške tragedije nepravedno nanosene hrvatskom narodu. Toliki nevini su ubijeni, još uvijek je veliki broj nestalih, toliko branitelja je pogubljeno, mnoge majke izgubile su svoje sinove, ali majka bi oprostila. Ona vjeruje u Boga upravo radi Isusove smrti na križu, jer je i On oprostio.

Znati nije isto što i razumjeti. Mnogima je sve ono što se Isusu dogodilo, što propovijeda Evanđelje, velika nepoznanica. Teško im je razumjeti sve ono što se s Njime i Njemu dogodilo. Mogu li u tom smislu, u tom razumijevanju učiniti više svećenici-prenositelji Božje poruke ljudima?

Apostoli, u vrijeme Isusova pripovijedanja rado-sne vijesti, nisu ga često razumjeli. Ali poslije Isusove smrti na križu i Njegova uskrsnuća, koje je najveća istina naše vjere, svi krenuše putem Isusa Krista propovijedajući Istinu kao i Krist. To čini Crkva već dvije tisuće godina, to čine i svećenici danas pomažući ljudima što bolje upozna Evandjelje i Krista.

Sveto pismo kaže da je Isus Krist prošao zemljom čineći dobro. U svojoj n-tarnjoj napetosti čovjek je razapet između dobra i zla. Može se reći da nam sadašnjost, na žalost, obiluje sebičnostima, oholostima, premalo je dobra, iako je to dobro u ovoj sve težoj ekonomskoj situaciji neop-hodno. Kako se oduprijeti otporima u nama i oko nas koji nas sprječavaju da čini-ti dobro?

Najljepša rečenica, koja se može reći za nekoga na kraju životnog puta jeste "prolazio zemljom čineći dobro". Ista rečenica odnosi se na Krista. Zato je ideal čovjeka vjernika svojim životom i postupcima prema bližnjima, bez obzira na sve moralne dvojbe, uvijek gledati kako je Krist postupao. Uvijek je činio dobro. Jedino će se tako moći mijenjati dosta tužna slika svijeta i današnjice. Čovjek je postao previše egoističan, što se protivi temeljnim Kristovim zapovijedima, ljubavi prema Bogu i bližnjemu. S Kristom se može pobijediti svako zlo i tama.

U godini velikog jubileja Sveti Otac posjetio je Svetu zemlju. Nada, pomirenje i opraštanje, duhovno zajedništvo - bile su osnovne odredbe njegova posjeta, njegova hoda stopama Isusa Krista. Možete li komentirati taj njegov hod tijekom kojega se, što su isticali mnogi, osjetilo "snažno djelovanje protiv rasizma i semitizma"?

Božja Providnost dovela je za Petrovog nasljednika tog velikog Papu. Za Njega se može reći da već sada prolazi ovom zemljom poput Kista čineći dobro. Što se tiče rasizma, Papa Pio XII, jedan od najvećih Papa u povijesti Crkve, upozorio je svijet svojim posebnim pismom na opasnosti od rasizma i semitizma. Jednako je tako blaženi

kardinal Alojzije Stepinac odlučno podigao svoj glas iako je poslije, od komunističkog režima, u montiranom političkom procesu, osuđen na dugogodišnju robiju i umro kao zatvorenik u kućnom pritvoru u Krašiću. Od istog režima, bez suda, bilo je ubijeno na stotine svećenika. Papa želi da se ljudi izmire i jedni drugima oprostite. Njegov put u Svetu zemlju je put kojim je išao Krist, a to je praštanje i pomirenje među narodima.

Tijekom ovogodišnje korizme u župnoj crkvi Vinkovci 1, u kojoj ste župnik, održane su svete misije. Što nam možete reći o njima?

U župi Vinkovci 1, od 2. do 9. travnja, održane su misije koje su privukle mnoštvo vjernika i to kroz sve dane održavanja. U župu je bio donešen i kip Majke Božje iz Marije Bistrice, naša Crna Madona kako je mi Hrvati zovemo, a u čijem su licu urezane sve naše povijesne patnje, svi naši nevini ubijeni od Bleiburga do Ovčare. Htio sam da poslije tih teških ratnih zbivanja na ovim prostorima još dublje doživljavamo ljepotu katoličke vjere, koja nas je održala, čuvala i sačuvala na ovim prostorima u najtežim povijesnim trenucima. Misije su oduševile i misionare koji su sretni otišli iz našega grada. U gradu se tih dana osjećala jedna posebna atmosfera. Donošenje kipa Majke Božje Bistričke unijelo je jednu posebnu duhovnu ljepotu kroz sve te dane.

U uskrsnuću je najveća istina naše vjere

Uskrs, 2001. godine

O Uskrsu kao najuzvišenijem blagdanu u kršćanskom kalendaru, o misteriju Kristova uskrsnuća, o razumijevanju svega što se s Isusom i Isusu dogodilo te o drugim pitanjima u povodu uskrsnih blagdana razgovarali smo s msgr. Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata. Na početku Velikog tjedna, u mnoštvu obaveza koje karakteriziraju tjedan koji se od davnina zove Sveti ili Veliki tjedan i u kojemu kršćani s vjerom proživljavaju Isusov spasi- teljski događaj, muku, smrti i uskrsnuće monsijor Pranjić, kao i toliko puta do sada, rado se odazvao našoj molbi za razgovor. Evo što smo zabilježili.

Uskrs budi nadu i pouzdanje u pobjedu dobra nad zlom. To ste Vi nebrojeno puta naglašavali u svojim propovijedima i u drugim prigodama. No, današnji će vjernik, u težini života kojim uglavnom živi, reći da je sve to suvišno, da se ne živi od vjere. Kako takvima probuditi nadu, uvjeriti ih da poslije kiše uvijek dolazi sunce?

Nema nikakve dvojbe da dobro i istina uvijek moraju pobijediti, ali put do te pobjede, može se reći, uvijek je sličan križnom putu samoga Krista. Treba se sjetiti koliko je Krist doživio poniženja i konačno umro na Križu da bi dobro i istina pobijedili. Mi često puta gledamo svoj život u svijetlu samo ovog postojanja i života, a ipak mi smo stvoreni za vječnost. Tu sada dolazi u pitanje snaga naše vjere i uvjerenja. Čvrsto vjerujem da poteškoće koje su velike i u kojima sada živimo, a to je najveća nezaposlenost u posljednjih 10 godina i pitanje socijale, da će proći i da će nam doći bolja vremena. Konačno Uskrs je pobjeda dobra nad zlom i svjetla nad tamom.

Jeste li sposobni, spremni dovoljno pažljivo saslušati problem onih koji kažu da ne vjeruju, koji sumnjaju ili nisu sigurni da je baš sve što se govori o Kristu ili što mu se pripisuje, ispravno i prihvatljivo?

Čovjek je razumno biće, Bog mu je podario inteligenciju i vrijedan je najveće pažnje same Crkve. Koliko je ljudi koji ne vjeruju u Boga, teško je odgovoriti. Mislim da postoji malo onih koji su stvarni ateisti. Čovjek duboko u sebi nosi težnju za besmrtnošću, rađa se s tom čežnjom i zato je problem Boga i problem čovjeka. Sve što je u Sv. pismu napisano o Kristu, ISTINA je, a uskrsnuće najveća Istina naše vjere.

Isus Krist, rođen od Blažene Djevice Marije, mukom se na križu zauzeo za čovjekov spas. Koliko smo se mi kao smrtnici spremni žrtvovati za nešto uzvišeno, dobro, humano, potrebno i jesmo li uopće spremni žrtvovati se za takvo što?

Postoji puno dobrih ljudi vjernika koji su spremni pomoći i žrtvovati se za druge, posebno pomoći siromašnima i bolesnima baš kao što je i Krist postupao. Sjetite se kolika je žrtva bio Domo- vinski rat u kojem smo branili naše od Boga najveće zajedničko dobro, našu domovinu Hrvatsku. Koliki su tu dali svoje živote, moleći se Bogu i braneći svoju grud. Ne smijemo to nikada kao narod zaboraviti, još nas uvijek nepronadjeni grobovi pozivaju na to i opominju.

Činjenica je da neki ljudi uopće ne osjećaju što je grijeh. Primjerice, događa se da radnici zbog zarade ne dobivaju zarađenu plaću. Kako probuditi moralnost kod takvih ljudi? Tko i kako mora i treba poraditi na pročišćenju savjesti? Nije li, kako neki tvrde, kasno za to. Pohlepa i oholost su, na neki način, postali in, stil života.

O grijehu i grešniku jasno govori i sam Krist. Grijeh postoji kao stvarna činjenica i uzrok je tolikih patnji i stradanja mnogih ljudi. Ne smijemo nikada bližnjemu uskratiti njegovu zasluženu plaću. To je grijeh protiv Boga i bližnjega. Kriza

morala osjećati se u našoj domovini, Crkva tu čini puno, ali nemojte zaboraviti da se čovjek svojom slobodom odlučuje za dobro ili zlo. Pohlepa je uvijek bila strana katoličkoj vjeri. Crkva poziva na darivanje i dobrotu na pravednost koja mora resiti vjernika.

"Oče, oprosti im jer ne znaju što čine". Isusova je to riječ s križa. Njom On prihvaća na sebe svu mržnju, svo zlo. Taj govor ljubavi teško je primjenjiv u današnje vrijeme. U svakodnevnoj borbi za egzistenciju ljudi kao da ne mogu oprostiti onima koji su prisvojili tuđa dobra, koji su "gazili po leševima" da bi došli do svog osobnog probitka. Možete li komentirati takve stavove?

Krist je prema onima koji su ga razapeli u trenutku umiranja pokazao najveće praštanje i ljubav kada je izgovorio riječi "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine". Te riječi izmijenile su tijek ljudske povijesti kroz dvije tisuće godina kršćanstava. U njima se krije neizmjerena snaga naše vjere koju mogu razumjeti oni koji u Krista vje-

ruju. Bogatstvo, stečeno nepravedno jednoga će dana sigurno propasti. Ne smije se oštetiti bližnji, ne smije se gaziti temeljni zakon ljubavi prema Bogu i bližnjemu, to je jasan stav Crkve, bio i ostao zauvijek, jer ga je Krist svojim životom posvjedočio.

Mediji su proteklih dana pisali o pripremama za najveći sotonistički skup koji će se ili se već održava u Hrvatskoj. Ta najava unijela je priličan nemir među ljudima. Treba li se istinski vjernik uznemiriti? Riječ je, naime, o zlu.

Pratim tisak redovito i čitao sam o takozvanom sotonističkom skupu negdje u Hrvatskoj. Vjerujem da je to unijelo dio nemira u hrvatsku vjerničku kršćansku javnost. No moram im reći, tko u Krista vjeruje ne treba se ničega bojati. Krist je smrću na križu i svojim uskrsnućem pobijedio zlo. Naši se vjernici ne trebaju bojati toga, trebaju biti oprezni i ne dati se zavesti. Svjetlo uskrsnog jutra jače je od svake tame, ma koliko ona bila velika, zlo nema budućnosti.

Vratimo se mi Uskrsu. Koji su Vam običaji posebno dragi kada su u pitanju uskrsni blagdani? Što posebno pamтите i što Vas veseli ili rastužuje?

Uskrs je nešto što se duboko nosi u duši i srcu. Teško je izdvojiti nešto kada je to jedna nedjeljiva cjelina, uskrsno otajstvo za koje smo se spremali cijelu korizmu. Sami obradi Velikog tjedna uveli su nas u taj misterij. Ali uz najranije djetinjstvo vezan je jedan vjerski ugođaj. Kada smo se okupili kao mala djeca oko roditelja, nakon prve sv. mise ujutro i blagoslova jela, na obiteljski uskrsni doručak. Tada je otac predmolio u kući, to je nešto što je ostalo duboko u meni. Za ovaj Uskrs posebno mi je žao roditelja koji još uvijek nisu pronašli svoje poginule sinove i ne znaju gdje su im grobovi. Njima posebno želim utjehu ovog Uskrsa. Vjera jedina u njihovu tugu unosi nadu i radost - to je Uskrs.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 13. travnja 2001.

Krist je i danas najveća nada svijeta

Uskrs, 2002. godine

U povodu Uskrsa, najvećeg kršćanskog blagdana, temeljnog događaja kršćanstva, ove smo 2002. godine Gospodnje, prigodničarski razgovor vodili s mons. Tadijom Pranjićem, začasnim kanonikom, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata. Među pitanjima vezanim uz najuzvišeniji blagdan u kršćanskom kalendaru našla su se i ona koja često postavljamo u ovoj našoj svakodnevici.

Ovaj Uskrs dočekujemo bez kardinala Franje Kuharića. U oporuci koju je ostavio kardinal je zaželio da obredi njegova ukopa budu prožeti vjerom u život vječni, u uskrsnuće tijela, jer je, kako je naglasio, to najsvetija, najpotresnija i najsudbonosnija istina o postojanju čovjeka. Koje li slučajnosti. Umro je neposredno prije Uskrsa. Možete li komentirati njegovu oporuku? Možete li običnom vjerniku objasniti bit te vjere u život vječni?

Kardinal Franjo Kuharić bio je čovjek duboko proživljene vjere koju je posvjedočio od svojih dana u djetinjstvu do posljednjih trenutaka života. Rođen je u katoličkoj brojnoj obitelji, primio je u svoju dušu vjeru koja mu je uvijek značila život. Ljubav prema Katoličkoj crkvi i hrvatskom narodu koji je puno propatio u svojoj ne tako dalekoj povijesti, bili su životni ideali kardinala. I zato je oporuka samo svjedočanstvo njegovog života, a temeljna istina naše vjere na kojoj počiva sve jeste život vječni i čovjekovo uskrsnuće. To je istina o Bogu Isusu Kristu i o čovjeku koji vjeruje u njega. Nismo stvoreni za smrt i ništavilo, stvoreni smo za život koji imamo u Isusu Kristu. Kardinalova oporuka upućena je cijelom hrvatskom narodu.

Glavna karakterna crta kardinala Kuharića bila je vjera u ljude. Kažu da je osim onih uvjerenih vjernika najviše volio obraćenike. Vjerujete li, kao što je vjerovao kardinal Kuharić, da u svakom čovjeku postoji dovoljna količina svjetla, u evanđeoskom smislu, koja ga može obratiti?

Bio je jednostavan i blizak svakom čovjeku, plemenit i susretljiv. U svome životu prošao je sve službe, od kapelana, župnika, pomoćnog biskupa, zagrebačkog nadbiskupa i kardinala. Rado je susretao obične ljude u svojim pastoralnim pohodima po župama, u Nadbiskupiji i cijeloj Hrvatskoj. Posebno je proživljavao i osjećao svu tugu našega naroda koji je otišao tada radi političkih pritisaka i ekonomske situacije u tuđe zemlje. Rado ih je obilazio u hrvatskim katoličkim misijama, krijepio i pozivao na povratak u domovinu, posebno nakon dobivanja svoje države kojoj se neizmjerljivo veselio. U svakom čovjeku postoji dovoljno svjetla da se može obratiti.

Razmišljaju li svećenici primjerice, o takvim stvarima kao što je kriza vlasti, kao što su događanja oko kadrovske smjene u hrvatskoj Vladi. Kako svećenici vinkovačkog dekanata doživljavaju aktualni politički trenutak?

Kao što smo do doba Domovinskog rata i stvaranja hrvatske države, koju smo uvijek željeli, pomno pratili sve događaje i radovali se svakom napretku našega naroda. Tako jednako pratimo i sadašnja zbivanja, želeći da se što prije izade iz krize i da našem narodu bude bolje. Tome se nadamo i Crkva moli. Biskupi su oni na kojima leži velika moralna odgovornost za dobro našega naroda.

U našoj svakodnevici, na žalost, prevladava pesimizam. Građani su uvjerenja da nam je sve lošije, da su u jednom beznađu. Što učiniti u takvoj situaciji? Može li se kršćanskom naukom probuditi svijest o potrebi optimističnijeg gledanja na svijet, ma kako nam loše bilo?

Dobro ste primijetili da se veliki dio našega naroda nalazi u jednoj posebno teškoj ekonomskoj situaciji. Oni koji vode ovu državu morali bi svom svojom snagom raditi na poboljšavanju života naših ljudi čije se siromaštvo širi svakim danom

sve više i više. Mladi ljudi traže svoju budućnost izvan Hrvatske, a Crkva koja u svojim rukama nema političku moć, ali ima moralnu snagu, više je puta preko Hrvatske biskupske konferencije upozoravala odgovorne u vlasti na teško stanje u kojemu se nalazi naš narod.

Imate li dojam da tek rijetki ostaju dosljedni primjeru Isusa Krista. Iako nepravedno osuđivan i ponižavan, on je ljubio čak i svoje neprijatelje, ostao je dosljedan svom učenju o ljubavi prema svima. Suvremenom čovjeku u 21. stoljeću taj primjer može se činiti iluzornim.

Nasljedovati Isusa Krista je ideal svakoga vjernika. Mnogi su pošli tim putem s puno ljubavi, ali su posustali ili nisu imali dovoljno ustrajnosti, te su ih životne patnje i tragedije koje su doživjeli u svom životu slomile. To je ljudska kategorija života. No, postoji dio vjernika koji su svoje životne patnje nosili i donijeli ustrajno do svoje Kalvarije, poput Isusa Krista, ljubeći i neprijatelje svoje. Ima takvih primjera i u događanjima vezanim za Domovinski rat gdje su mnogi ostali bez svojih najbližih, nisu proklinjali nego su u sebi sačuvali dostojanstvo čovjeka vjernika. Krist je i danas najveća nada svijeta, on je stvarnost, a ne iluzija.

Možete li komentirati ove suprotnosti: roditelji idu u crkvu, žele da djeca primaju sakramente, a u isto vrijeme tu istu djecu ne potiču da budu praktični vjernici. Nije li u takvim slučajevima izostalo osvjedočeno kršćanstvo?

Obitelj je temelj svega, jednoga naroda, Crkve i države. Ako je ona stabilna i na dobrim temeljima, onda je sve stabilno. Tu onda ostaje i etika i

moral. Roditelji po svom roditeljskom poslanju dužni su svojoj djeci svjedočiti vjeru, najjače je svjedočanstvo kada otac i majka zajedno sa svojom djecom prakticiraju svoju vjeru. Nema boljeg i jačeg svjedočanstva od toga. Crkva tada nadograđuje

na ono što su roditelji usadili u srce djece i posvjedočili svojim životom.

Proteklih ste tjedana obilazili župe vinkovačkog dekanata i pomagali mjesnim svećenicima u ispovijedanju vjernika. Jesu li vjernici ozbiljno shvatili liturgijsku praksu i težnju za obnovom?

Naš dekanat je velik i mi svećenici jedan drugome puno pomažemo i zajednički svi svećenici radimo oko zajedničkog dobra naših vjernika, a što se posebno očituje u ispovijedima za Uskrs u svim župama vinkovačkog dekanata. Vjernici ozbiljno shvaćaju svoju korizmu priprevu za Uskrs, da svoju dušu i srce kroz pokoru, ispovijed i molitvu pripreve za najveću istinu naše vjere Kristovo i naše uskrsnuće. Zajedno smo s Kristom prošli agoniju Velikog petka, s Njime ćemo doživjeti i radost uskrsnog jutra.

Koliko su jake spona vinkovačkog dekanata i Đakovačke i srijemske biskupije?

Svi smo mi i cijeli naš vinkovački dekanat neraskidivo vezani u svim segmentima našega života za našu Biskupiju đakovačku i srijemsku u kojoj su nam vrata u svako doba otvorena za sve potrebe nas i naših vjernika. To je trajna povezanost koja je kontinuirana na svim prostorima naše Biskupije i opće Crkve.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 29. ožujka 2002.

Crkva promatra čovjeka u svjetlu vječnosti

Uskrs, 2003. godine

S msgr. Tadijom Pranjićem razgovarali smo pred Uskrs o aktualnim temama vezanim uz Crkvu i hrvatsko društvo.

Živimo u vremenu beznadnosti, apatičnosti, nepovjerenja u one koji nas vode kao društvo, ali isto tako i u Crkvu. Može li Crkva na sebe preuzeti zadaću izmjene takvog stanja djelovanja u pravcu vraćanja povjerenja?

Teško stanje apatičnosti i beznade koje ste spomenuli, o kojem govorite, osjeća se među ljudima. Ono ima svoje duboke korijene i u ne tako davnim tragičnim zbivanjima preživljenih strahota rata i razaranja, uništenja tisuće domaćinstava na ovim prostorima, tako da su ljudi u jednom trenutku ostali bez ičega. Tisuće obitelji ostalo je bez ičega i trebalo je početi iz početka. To su teške patnje kroz koje prolazi još uvijek veliki dio našeg naroda. Državna vlast ima temeljnu i osnovnu zadaću svojim mudrim vođenjem naroda, koji im je povjerio vlast, čim prije riješiti posebno problem nezaposlenosti koja se osjeća na svakom koraku. Crkva nastoji u duhov-

nom smislu pomoći čovjeku prebroditi to činjenično stanje i Crkva se ne može usporediti u tom smislu s državnom vlasti. Crkva promatra čovjeka u svjetlu vječnosti.

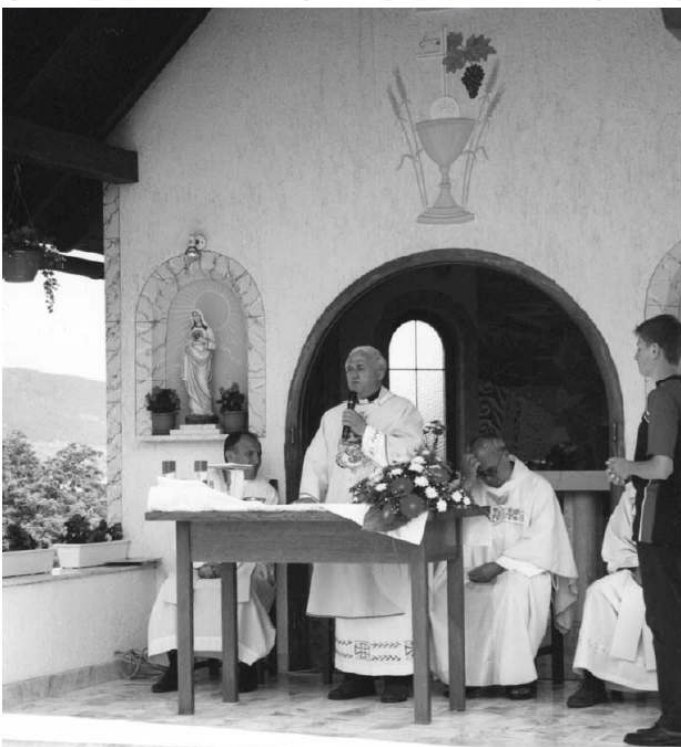
Crkva je zbog svog univerzalnog značenja jedan od najjačih moralnih autoriteta. Koristi li ona taj autoritet u trenucima potrebe, onda kada se od nje to i očekuje?

Ako ste pratili sva posljednja zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije, onda se jasno uočava da je Crkva preko biskupa najvećih moralnih autoriteta, upozoravala upravo na te probleme koje ste spomenuli. Crkva ima zdravi i pravedni socijalni program koji uvijek ne prolazi kod određenih institucija, a sam Sveti otac neprestano upozorava svijet na problem velike socijalne bijede u pojedinim predjelima svijeta gdje je još nazočan veliki problem gladi i tisuće djece umire od gladi. Moćni i bogati nemaju ono što čovjeku daje vjera u Krista, pomoći bližnjemu svojem u nevolji.

Nedavno je u našoj sredini, u crkvi, ubijen svećenik fra Vjekoslav Mičuda. Ne govori li jedan takav čin, kada se krenulo i na svećenike, da su moralne vrijednosti na najnižoj razini, kada nam ništa nije sveto, kada se iz niskih pobuda s lakoćom oduzima nečiji život? Gdje smo zakazali kao ljudi?

Sve nas je ubojstvo fra Vjekoslava Mičude duboko potreslo, ne samo nas nego i cjelokupnu crkvenu i hrvatsku javnost. Naš je biskup na misi zadušnici rekao otvoreno da se oružje ne smije davati onima koji ga mogu zloupotrijebiti. Ne mogu bilo što više o ovome reći, molimo Boga da se nigdje i nikada više ne ponovi takva tragedija.

Papa Ivan Pavao II. u Hrvatsku dolazi treći put. Što Vama kao svećeniku to govori?

Dolazak pape Ivana Pavla Drugog u našu domovinu Hrvatsku već treći put, govori jednu nepobitnu povezanost hrvatskog naroda s Petrovim nasljednikom. Meni kao svećeniku velika je radost i osjećam ponos što ću zajedno s cijelom našom biskupijom i svim Hrvatima i ostalim vjernicima moći biti nazočan na sv. misi u Osijeku 7. lipnja 2003. Papa Wojtila, sin poljskog naroda, koji kao i mi Hrvati ima dugu mučeničku povijest, dobro je razumio naša stradanja u dane Domovinskog rata kada je trebalo međunarodno priznati Hrvatsku. Mnogi su nam tada proricali zlu sudbinu, ali glas se Petrova nasljednika probijao kroz prostor i vrijeme govoreći cijelom svijetu. Hrvati imaju pravo na svoju državu, pripadamo po svemu zapadnoj civilizaciji, a naše veze s Papama duboke su i trajne i ništa nas ne može razdvojiti od tog neraskidivog jedinstva s apostolom Petrom. Papa je nositelj mira, dobrote međusobnog uvažavanja, poštivanja dostojanstva svakog čovjeka i naroda, veliki zagovornik siromašnih i potlačjenih, borac protiv nasilja i gladi u svijetu. Papa je nositelj radosne vijesti Evanđelja. Papa je veliki prijatelj hrvatskog naroda i nikada nećemo zaboraviti njegovu dobrotu i ljubav u trenucima teškog stradanja našeg naroda, jer nam je bio svjetlo u tami koja nas okruživala.

Nedvojbeno je da je Papa osvjedočeni prijatelj Hrvatske, da je u svojim dosadašnjim pohodima donio vjerničko svjedočenje svoje vlastite vjere, da je donio poziv na nadu, pomirenje, praštanje. Je li taj poziv prihvaćen u narodu? Jesmo li kao kršćani zadržali onaj duhovni kapital da prije svega, ne mrzimo?

U prethodnom pitanju puno sam toga već rekao. Papa posebno naglašava suživot i praštanje. Svojim životom svjedočimo praštanje kada je u rimskom zatvoru pohodio svoga atentatora. Takav korak može učiniti samo onaj tko nasljeđuje Krista, njegovu dobrotu i ljubav. Praštati se može ako netko traži to opraštanje. Naš narod spreman je oprostiti ako oni koji su mu nanijeli zlo traže oprostjenje. Oprostjenja nema bez priznanja krivnje i kajanja za učinjeno. Naš narod

nikada nije mrzio i ne može mrziti jer vjeruje Kristu. Ja imam zato bezbrojna svjedočanstva iz minulih događanja na ovim prostorima. Biće našega naroda prožeto je duboko katoličkom vjerom u kojoj smo rasli i odgajani od naših roditelja i Katoličke crkve, po kojoj smo prepoznatljivi u cijelom svijetu.

Kako se u dosadašnje moljenje krunice uklapa novo otajstvo, otajstvo svjetla, što ga je papa Ivan Pavao II. dodao trima dosadašnjim otajstvima?

Papa je veliki štovatelj Majke Božje, kao i naš narod. Krunica je molitva koja je duboko ukorijenjena u biće našega naroda. Krist je svjetlo svijeta koje je došlo prosvjetliti dušu i srce svakog čovjeka. Tu "svjetlosnu krunicu" stalno prati pomoć i zagovor Majke Božje. Krist je učinio prvo čudo na molbu Majke u Kani Galilejskoj. Papa je proglasio godinu krunice od listopada 2002. do listopada 2003. Ovom tisućljeću nakon 11. rujna prošle godine, a možemo reći sada rata u Iraku, potreban je onaj mir koji Uskrsli Krist po molitvi krunice donosi svijetu.

Možete li komentirati tvrdnje pojedinaca da je Hrvatska politički obezglavljena, prepuštena garnituri koja je nesposobna učiniti nešto više za dobrobit ovog naroda, za konačni prosperitet u vlastitoj državi?

Svi oni kojima je narod dao svoje povjerenje dužni su u duhu etike i pravnog sustava jedne zemlje svim svojim silama raditi na općem dobru naroda temeljenom, u našem slučaju, na principima kršćanske civilizacije, na kojima počiva povijest našega naroda. Smatram da Hrvati imaju puno sposobnih i moralnih ljudi koji mogu i hoće raditi i voditi ovaj narod prema boljem sutra.

Kakav bi stav, prema Vašem mišljenju, Hrvatska trebala zauzeti kada je u pitanju suradnja s Haškim sudom?

O Haagu i Domovinskom ratu koji je bio obrambeni, dovoljno su već govorili u svojim posebnim porukama hrvatski biskupi, a povijest će pokazati

ti objektivnost toga suda. Treba vidjeti i pročitati te poruke u kojima je jasan stav Crkve u hrvatskom narodu vezan za taj problem.

Imate li dojam da se na Uskrs 2003. godine Crkva "očistila" od "prigodnih" vjernika, od onih kojima je dolazak u Crkvu bio paradni dio njihova političkog djelovanja?

Crkva je uvijek otvorena za svakog čovjeka, u svim razdobljima i vremenima. Postoji veliki dio ljudi koji su uvjereni vjernici i dolazili su u Crkvu

u svim vremenima, i onda, a pamtimo ta vremena, kada je netko uvijek pred crkvom kontrolirao tko dolazi. Ta su vremena mračna i tamna prošla zauvijek. Crkva poštuje čovjekovu slobodu i otvorena je za svakog i za one koji povremeno dolaze. Ne smije se nikoga odbaciti dok u njemu tinja i mali plamičak vjere. Bog ga uvijek čeka, kao dobri otac svoga izgubljenoga sina i njegovu se povratku najviše raduje.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 18. travnja 2003.

Božje zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu temelj su naše vjere

Uskrs, 2004. godine

Kontroverzni film Mela Gibsona "Pasija" prikaz je posljednjih dvanaest sati života Isusa Krista, temeljen na Evanđeljima po Mateju, Marku, Luki i Ivanu. Mislite li da je film, s katoličkog stajališta, uopće trebalo snimiti? Može li jedan film pomoći razumijevanju vjerskog, povijesno-političkog i kulturnog konteksta događaja?

Film o kojemu se puno piše u tisku i puno komentira. Kolika je zainteresiranost za film vidi se iz broja gledanosti. To je dosad najgledaniji film svih vremena, kako se može pročitati u tisku. Gledao ga je i sam Sveti Otac i nije ništa komentirao, također, ni Sveta Stolica nije ništa negativno o tome govorila. Film je sniman prema povijesnim događanjima vezanim za Isusa Krista. Agonije Velikog petka je agonija i jedne civilizacije koju je Krist otkupio na križu. To mogu razumjeti samo oni koji su prihvatili cjelovitost Kristova života. Veliki petak je vrhunac Božje ljubavi prema čovjeku, kojega otkupljuje i spašava na drvetu križa. Film može pomoći čovjeku vjerniku jer mu još jednom na snažan, vizualni način prikazuje povijesne događaje o kojima govori i prorok Izajija u Starom zavjetu, a evanđelisti su neoborivi svjedoci istine u ovom filmu. Moje je mišljenje potpuno pozitivno.

Možete li komentirati korizmenu poruku kardinala Bozanića u kojoj, između ostalog, stoji da su neumjerenost i želja da sve vidimo i znamo izvor nezadovoljstva i napetosti. Pod neumjerenošću kardinal ističe materijalna dobra, zaduživanje mimo vlastitih mogućnosti. Gdje je granica tome i ima li je uopće?

Materijalna dobra su čovjeku potrebna i Crkva se uvijek borila protiv siromaštva i socijalne bijede i tako čini i danas. Čovjek treba živjeti dostojno u skladu dostojanstva ljudske osobe. No, opasnost je da čovjek u borbi za materijalna dobra zanemari onu duhovnu komponentu i ode u tom pravcu predaleko, jer se pokazalo da je čovjek tu slab i često puta nezasan. Kardinal Bozanić mislio je na tu neumjerenost koja može odvesti čovjeka daleko od pravih ljudskih i duhovnih vrijednosti.

Oko rada nedjeljom još uvijek se diže velika prašina. Crkva upozorava da se nepoštovanjem nedjelje, kao slobodnog dana, teško krši Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima. Nije li zabrinjavajuće da se istinskog vjernika mora upozoravati na nešto što bi se samo po sebi trebalo podrazumijevati, što bi trebalo biti sastavni dio načina života onoga koji vjeruje?

Ugovori Svete Stolice i Republike Hrvatske, koji su potpisani, moraju se poštivati. Tu Crkva želi zaštititi dostojanstvo onih koji su ugroženi radom nedjeljom. Nedjelja je potrebna čovjeku da se u obitelji i Crkvi dolaskom na svetu misu susretne s Bogom, da osjeti onaj unutarnji duhovni mir koji inače donosi nedjelja. Čovjeku je potreban odmor koji se temelji na Bibliji. Sami vjernici moraju toga biti svjesniji, shvatiti da nedjelja nije za rad, nego da se čovjek odmori. Takvo ponašanje mora biti sastavni dio života vjernika. Hrvatska biskupska konferencija neće odstupiti od tog zahtjeva, u što smo se ponovo uvjerali ovih dana.

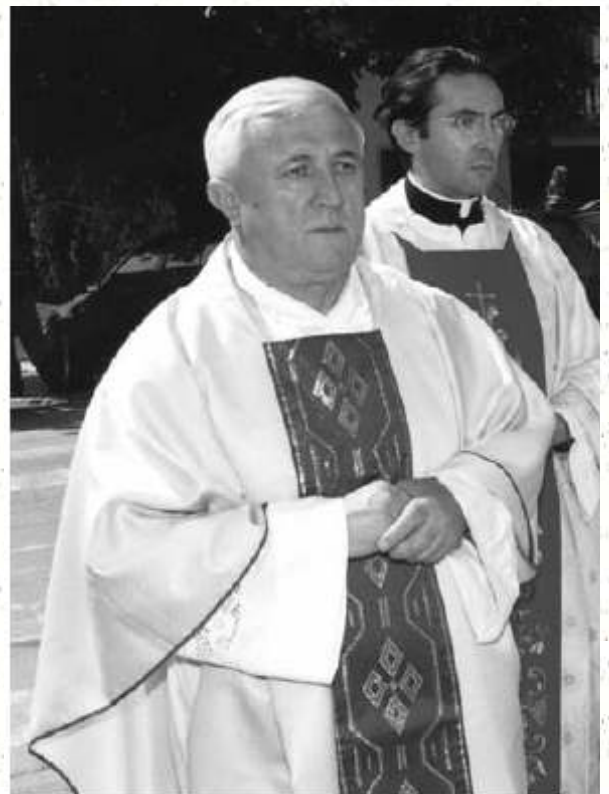
O spolnoj edukaciji u odgojnim ustanovama u posljednje vrijeme često se govori. Provođa li se ona, prema Vašem mišljenju, na odgovarajući način? Kakav stav s tim u svezi ima Katolička crkva?

Katolička crkva ima jasne stavove prema čovjekovoj spolnosti, u svakom trenutku štiti dostojanstvo ljudske osobe. Bog je stvorio čovjeka na sliku i priliku svoju i sve što je stvorio dobro je. Život čovjeka mora biti stavljen u svjetlo Deset Božjih zapovijedi i na tome se mora temeljiti čovjekov život u odnosu prema Bogu, prema bližnjemu i samom sebi. Sve što se protivi Božjim zapovijedima, protivi se svetosti i dostojanstvu čovjeka. Čovjek je po svojoj spolnosti postavljen za stvaratelja ljudskog roda i stvaranje potomstva. To je Božja zapovijed. Crkva želi čovjeka odgojiti u svjetlu Božjih zapovijedi i njezini su stavovi jasni.

Državna politika glede Haaga ide u smjeru da se krivnja individualizira. No, narod to tako ne doživljava. Je li opravdana bojazan od generaliziranja?

To je vrlo osjetljivo pitanje za naš narod koji je proživio teške godine agresije na svim prostorima. Nama je rat bio nametnut i to na jedan najbrutalniji način ikad viđen na ovim prostorima, čemu sam i osobno bio svjedok u svim danima. I danas još uvijek otkrivamo masovne grobnice, posljednja otkrivena ovih dana u Tordincima. To

govori o strahotama agresije na nedužno pučanstvo. O Domovinskom ratu Crkva je rekla svoje mišljenje u biskupskoj poslanici, a Domovinski rat je bio obrambeni rat. Hrvatski sabor donio je svoju rezoluciju o Domovinskom ratu. Nažalost, postoje i mnogi međunarodni čimbenici koji bi htjeli drukčije prikazati Domovinski rat, što osjećamo posebno u posljednje vrijeme. Vjerujem da će Hrvatska biskupska konferencija (najveći moralni autoritet Katoličke crkve) u Hrvatskoj, sigurno uskoro progovoriti još jednom o tom problemu. Domovinski rat obranio je hrvatski narod i donio željenu slobodu te spasio hrvatski narod od uništenja.

Prošlog tjedna Vijeće županijskog suda u Vukovaru nepravomoćno je osudilo Matu Boroza iz Vinkovaca na 28 godina zatvora zbog ubojstva vinkovačkog svećenika Vjekoslava Mičude i razbojstava. Što je to u ljudskom biću da "diže" ruku i na svećenika?

Pratio sam suđenje i osobno bio nazočan s Provincijalom naših franjevaca, ocem Ilijom Miškićem, u Vukovaru. Ne mogu o tome puno govoriti. Daj Bože da se nikada i nigdje to više ne ponovi. To govorim kao svećenik i vjernik.

Možete li objasniti zašto u našem životu treba biti toliko uzajamne zlobe, nesnošljivosti, spletki i podmetanja? Možemo zatvarati oči pred takvim pojavama koliko želimo, ali je evidentna činjenica da takvo ponašanje uzima maha.

Božje zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu temelj su naše vjere. Svi naši odnosi trebali bi počivati na tim zapovijedima. Ako se njih ne držimo dolazi do onih životnih stvarnosti o kojima govorite u ovom pitanju. Time je čovjek iznevjerio samoga sebe jer je stvoren da ljubi i da bude ljubljen, te da se raduje dobru svakoga čovjeka i da na tom radi. Sve što je drukčije, protivi se i Bogu i čovjeku.

Obveza djelatnika u stranačkom i političkom životu je da skrbe za opće dobro, što je nedavno istaknuo i đakovački i srijemski biskup mons. dr. Marin Srakić. Može li se reći, u

sadašnjem aktualnom političkom trenutku, da je doista tako?

Svakako je izuzetno dobro što je naš dijecezanski biskup Marin Srakić pozvao u Đakovo, na jedan zajednički susret, predstavnike svih parlamentarnih stranaka na ovim prostorima. Narod je njima poklonio svoje povjerenje i dužnost je svih djelatnika u stranačkom životu da rade na općem dobru naroda koji im je dao svoje povjerenje. Katolička crkva, kao najveći moralni autoritet našega naroda kroz cijelu povijest, želi i u ovom trenutku pozivom našega biskupa pomoći predstavnicima parlamentarnih stranaka u duhu učenja Crkve kako bi svi što bolje radili na općem dobru našega naroda, koji može i treba imati bolju i sadašnjost i budućnost.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 9. travnja 2004.

Čovjek je toliko velik i bogat koliko ima Boga u duši

Uskrs, 2005. godine

Naša domovina ima dovoljno razuma i potencijala izvesti svoj narod iz ovoga stanja i osigurati mu sigurnu egzistenciju. Obitelj utemeljena na Božjim zapovijedima i Evanđelju ima svoje čvrste temelje. Kada smo god razgovarali s mons. Tadijom Pranjićem, župnikom i dekanom vinkovačkog dekanata, nismo se mogli oteti dojmu koliko je upoznat s temama i događanjima koja nisu i koja ne trebaju biti odvojiva od Crkve. Impresionira angažman kojega kao svećenik usmjerava da bi u društvu bilo više solidarnosti, kako bi obespravljeni došli do boljega materijalnog i društvenog položaja. U povodu najvećeg kršćanskog blagdana Uskrsa s mons. Pranjićem razgovarali smo o aktualnim temama, o onima koja su izravno vezana uz Crkvu i život uopće.

“Čovjekova vrijednost sastoji se u onome što on jest, a ne u onome što on radi ili pak što on posjeduje”. Riječi su to Svetog Oca koje je izrekao tijekom posjete Hrvatskoj. Naša-

lost, u našoj svakodnevici susrećemo se sa sasvim suprotnim promišljanjima pa i ponašanjima. Zapanjujući materijalni uspon jednih, naočigled drugih, mnogima je priskrbio i uspon na ljestvici nekakvih lažnih vrijednosti. Može li, djelovanje Crkve, u njezinim nastojanjima da se cijene i poštuju istinske vrijednosti biti jače, glasnije ?

To su velike i povijesne riječi koje je papa Ivan Pavao II izrekao tijekom posjete Hrvatskoj. Veličina čovjeka ne cijeni se po njegovoj ekonomskoj ili političkoj moći koja je prolazna i pred Bogom ne mora imati vrijednost, ukoliko nije stavljena u sklopu Božjih zapovijedi, u službu čovjeka u smislu vrednota koje nisu vezane samo za ovozemaljsko postojanje, nego čovjeka vode do vječnosti. Sva dobra koja je čovjeku podario Bog moraju ga voditi prema istom cilju, prema

Bogu, a Božja zapovijed ljubavi prema Bogu i čovjeku, kojega mora voljeti kao samoga sebe, određuje mu životni put i djelovanje. Čovjek je velik koliko ima plemenitosti i dobra u svojoj duši, koliko je oplemenjen Kristovom riječju. Čovjek je toliko velik i bogat, koliko ima Boga u svojoj duši. Takav će čovjek imati dovoljno ljubavi prema čovjeku. Mnoge su veličine bile samo na izgled veličine. Nema ni jednog ovozemaljskog dobra koje može zamijeniti Boga.

jeka, sve više osjećamo taj problem socijale u velikom dijelu našeg pučanstva. Pitanje zapošljavanja osjeća se na svakom koraku. U ljude se uvukla apatija i postali su bezvoljni. Naša domovina ima dovoljno razuma i potencijala izvesti svoj narod iz toga stanja i osigura mu čovjeka dostojnu egzistenciju. Đakovački i srijemski biskup, mons. dr. Marin Srakić, prigodom kanonske vizitacije u Vinkovcima upoznao se s tim stanjem i zanimao se za život ljudi u gradu.

Hodočašće s Hrvatskom vojskom u Lourdes

Vanjski dug Hrvatske dosegnuo je iznos od čak 30 milijardi dolara, što je 80 posto ukupnog nacionalnog dohotka. Građane itekako brine takva situacija, oni taj dug itekako osjećaju na svojim leđima. Standard većine rigidno je opao, ljudi su apatični, bezvoljni, besciljni. Primjetio je to i dr. Marin Srakić, đakovački i srijemski biskup, prigodom nedavne kanonske vizitacije našem području.

Istina je da se kao zemlja nalazimo u teškoj ekonomskoj situaciji kroz koju posebno prolaze zemlje u tranziciji. Nakon rušenja totalitarnih režima i pada Berlinskog zida, simbola komunizma i represije nad narodima i nad slobodom čov-

Od političara čujemo kako Hrvatska mora u Europsku uniju, ne zbog Europe, već nas samih. Cijena ulaska u EU izručenje je generala Ante Gotovine. Tome se protive braniteljske udruge pa i nešto više od 50 posto građana RH. Vaš komentar?

Hrvatska je po svojoj povijesti davno Europa. To je bila i jeste prije mnogih koji se danas tako

prikazuju. Znamo dobro kako je bilo 1991. godine. Veliki dio te iste Europe skrštenih ruku gledao je stravična razaranja, smrti i ubijanja. Sami su poslije priznali da nisu reagirali na događanja u Vukovaru onda kada su mogli spriječiti tragediju. Nisu željeli da Hrvatska i hrvatski narod dobije svoju slobodu. Tek kada su stvari krenule sa svim strahotama dalje, priznali su nas jer je istina bila na našoj strani. Sada su opet pokazali nerazumijevanje. Mnogi žele, što se osjeća kada je u pitanju Domovinski rat, izjednačiti žrtvu i agresora. Ne vjerujem u objektivnost Haškog tribunala. A što se tiče generala Gotovine povijest će pokazati svu istinu kada prođu godine i kada sva istina dođe na vidjelo.

Medicinsko potpomognuta oplodnja u posljednje vrijeme izazvala je brojne polemike. Oglasila se i Crkva, odnosno Ured za obitelj Hrvatske biskupske konferencije, od koje se moglo čuti da je zapravo riječ o zločinu. Osjetljiva je to tema. Kakav je Vaš stav s tim u svezi? Imate li dojam da u cijeloj toj situaciji nedostaje kvalitetni dijalog

To je teško i pitanje. Na njega je već odgovorila Hrvatska biskupska konferencija, koja je kompetentna, i ne mogu ništa drugo reći ni dodati.

Činjenica je da Hrvatsku napuštaju studenti, radnici, visokoobrazovani ljudi. U nemogućnosti da u svojoj zemlji budu odgovarajuće vrednovani, ne videći šansu za život, odlaze da bi se eventualno, kada i ako bude bolje vratili. Nije li to signal za reakciju, za angažman, prvenstveno vlasti pa i ostalih dijelova društva?

Svi osjećamo da je problem nezaposlenosti, posebno mladih ljudi, alarmantan. Na dio toga odgovorio sam u prethodnim pitanjima. Mišljenja sam da je to prvenstveno odgovornost državnih vlasti, kojima je narod povjerio vodstvo zemlje. Koliko god bilo teško, vjerujem da naš narod, a time i mlade generacije, čeka bolja i sretnija budućnost. Mi smo to, kao narod, zaslužili čekajući stoljećima svoju državu i slobodu koju sada imamo kao najveće blago i dar Božji. Imamo puno pametnih i sposobnih ljudi koji mogu voditi ovu zemlju prema općem materijalnom i duhovnom boljitku.

Da se obitelj danas uistinu nalazi u krizi, govore razni pokazatelji. Među njima svakako su i oni koji upozoravaju na ponašanje djece, učenika. Svako malo možemo pročitati u novinama da je učenik zlostavljao svoje vršnjake, pa i profesore. Riječ je prije svega o nedostatku kućnog odgoja, o odgovornom roditeljstvu, o nedostatku poštivosti i ravnopravnom angažmanu oba bračna druga. Što bi valjalo učiniti da taj temelj bude čvrst, da duhovna obnova za koju je prije svega zadužena Crkva bude učinkovitija?

Obitelj je temelj svega države, društva, Crkve. Tu je početak svega dobra ili, ne daj Bože, zla. Obitelj utemeljena na Božjim zapovijedima i Evanđelju ima čvrste temelje. Ni bure, ni oluje, neće je razoriti jer je sagrađena na stijeni, na Kristu. Tu je najveća odgovornost roditelja. Crkva i škola mogu samo nadograđivati to dobro što je obitelj utemeljila. Jednako su odgovorni i otac i majka. Posebno očevi moraju biti svjesni svoje odgovornosti. Ne može samo majka voditi brigu o djeci. Otac mora naći vremena i voditi brigu o djetetu, posvetiti mu dovoljno pažnje i ljubavi. Crkva onda na takvim temeljima, gdje djeca rastu u ozračju ljubavi oca i majke, može dalje oplemenjivati dušu djeteta i čovjeka.

Bogoslovno sjemenište - odgojni Zavod za svećeničke kandidate, koji je od vitalnog značaja za život Đakovačke i srijemske biskupije, te godine obilježava 200. obljetnicu svoga postojanja i rada. Na koji će se način vinkovački dekanat uključiti u obilježavanje te obljetnice?

Naše Bogoslovno sjemenište u Đakovu slavit će 2005. godine 200 obljetnicu svoga neprekidnog rada i djelovanja. To je bilo prvo visoko učilište na ovim prostorima. To nas raduje. Danas radi na ponos naše Đakovačke i srijemske biskupije i cijele Slavonije. U bogoslovnom sjemeništu odgajaju se naši budući župnici, naši laici koji će svi zajedno biti nositelji katoličke vjere kroz ovo stoljeće. Bit će oni dostojni sinovi svojih otaca kojima je Katolička crkva bila i ostala svjetlo u tami mnogih zbivanja na ovim prostorima, sve do onih 1991. godine. O tom jubileju bit će puno pisano i bit će te upoznati s obilježavanjem te značajne obljetnice. Molimo svi da nas Bog nikad ne ostavi bez svećenika i redovnika, koji su bili i ostali duhovna snaga hrvatskog naroda, nositelji Božje dobrote, kulture i sveukupnog duhovnog blaga našeg naroda. Svi ćemo se uključiti u proslavu.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 25. ožujka 2005.

Uskrsli Krist, naš najvjerniji supatnik i suputnik

Uskrs, 2005. godine

Uskrsna poruka mons. Tadije Pranjića, začasnog kanonika, župnika i dekana vinkovačkog dekanata

Poštovani i dragi vjernici!

Nakon događaja vezanih za agoniju Velikog petka, u kojoj je sam Bog, sama ljubav, bio razapet na teškom drvetu križa, podignut iznad zemlje, u srce apostola uvukla se tuga i sumnja. Zar je moguće da se to dogodilo Kristu, onome koji je toliko pomogao, toliko ozdravio, uskrisio Lazara? Strah i tuga obuzeli su njihova srca i tako su razmišljali idući u Emaus, gdje im se pridružio Uskrsli Krist kojega prepoznaje u lomljenju kruha i u tom trenutku nestade svakoga straha. Puni ushićenja izgovoriše riječi koje stoljećima Crkva ponavlja za Uskrs "Ostani s nama Gospodine, jer zamalo će večer" /Lk.24, 29/

Tim su riječima dvojica učenika zavapila prema uskrsnulome Kristu, kada im se pridružio na putu za Emaus. Svjetlo Njegove riječi, dok im je tumačio Pisma, rastjeralo je sumnju iz njihovih srca. Oči im se otvoriše i ponovo je snaga vjere zaokupila njihove duše, prepoznali su uskrsnuloga Gospodina. Prepoznaje ga u lomljenju kruha.

"Ostani s nama Gospodine" molili su učenici i Krist uistinu ostade, pod velom tajne "razlomljenog kruha", pred kojim se uenicima otvoriše oči i sreća obuze njihovo srce i dušu. Od tada pa

do danas i za sva vremena uskrsli Krist je naš najvjerniji supatnik i suputnik na životnom putu Crkve kroz sva vremena. I mi smo ga kao narod prepoznali poput učenika na putu u Emaus u lomljenju kruha u Euharistiji u svetoj misi.

Euharistija je naša utjeha, naša nada, naša sigurnost na hodu prema Kristovu i našem uskrsnuću. To je naš život i životni put, a sveta misa naš trajni susret, naš Emaus i životni put s kojega nas više nikakav sumrak i noć neće skrenuti. Tu smo pronašli svoje životno svjetlo, svjetlo katoličke vjere koje se nikad nije ugasilo u našim srcima, ni u trenucima tolikih sumraka u povijesti hrvatskog naroda. Uskrsnuli Krist bio je uz nas i s nama čekajući zajedno s nama naše noći i sumrake da se ne izgubimo. I nismo se izgubili kao ni učenici na putu u Emaus.

Razmišljajući o najvećoj tajni i neizrecivoj ljubavi Boga našega Gospodina, koja se očitovala u Kristovu uskrsnuću, u otajstvu Euharistije, neugasivo svjetlo Božje dobrote i ljubavi.

Svima sretan i blagoslovljen Uskrs i neka uskrsli Spasitelj ostane uvijek sa svima nama na našem životnom putu u Emaus!

Vinkovački list,
25. ožujka 2005.

Tko se ogriješi o čovjeka, ogriješio se o samoga Boga

Uskrs, 2006. godine

Kroz stoljeća očuvala nas je i sačuvala nas je katolička vjera. Posebnu moralnu snagu davala nam je u Domovinskom ratu. Čovjek koji je u svom životu trpio i patio uvijek se prepoznaje po plemenitosti i čovječnosti.

Korizma je iza nas. Mnogi su bili odlučni u namjeri da se promjene, kvalitetno, naravno, duhovno i tjelesno. No, sudeći prema sveopćem ponašanju većine, svjedoci smo da je zavjet dan na početku korizme bio samo deklarativan, da je u mnogo čemu odudarao od donesene odluke. Da ne govorimo o njenom produženju. Zar je vjera toliko slaba da se izdržati ne može ni tijekom tog razdoblja?

Za život vjernika korizma je posebno vrijeme u kojemu nas Crkva poziva na obraćenje, molitvu, pokoru i posebno dobra djela. To je ozbiljno vrijeme u kojemu se svaki čovjek vjernik vraća onim najbitnijim istinama vjere i života. Korizma ne smije biti samo neki običaj ili folklor, ona je životna. Ostati samo na dobroj odluci, to nije korizma. Vrijeme korizme mora doći do izražaja u našem životu i to na svim područjima, posebno u kršćanskom djelu milosrđa prema bližnjima na koje nas poziva Crkva. To je vrijeme molitve.

Može li se reći da je patnja dobrodošla, da ima smisla ?

Patnja je sastavni dio našeg života. Ma koliko htjeli pobjeći od nje to nije moguće. Gledano očima čovjeka bez vjere, ona nema nikakav svoj smisao, ali gledano očima vjere po uzoru na život Isusa Krista, i to posebno u korizmi, patnja dobiva neprocjenjivu vrijednost i ima svoj smisao, ako je gledamo Kristovim očima. Konačno Krist je bio najveći patnik i u tim trenucima, na drvetu križa, u agoniji Velikog petka, mislio je na nas. Čovjek koji je u svom životu trpio i patio uvijek se prepoznaje po plemenitosti i čovječnosti.

Žalosna je činjenica da danas hrvatska obitelj, ma koliko mi možda šutjeli o tome, ne vidi budućnost za koju bi radala djecu, da je više abortusa nego porođaja, da su se do sada ubila 1372 branitelja, da je korupcija postala umijeće življenja ... Nije li svatko ponaosob suodgovoran za takvo stanje ?

Danas je obitelj ozbiljno ugrožena jer su na ovom europskom tlu ugroženi temelji kršćanskog katoličkog morala, ne govori se o obitelji kao temelju države, društva i Crkve. Govori se čak o ugovorima koje mogu sklopiti supružnici prije sklapanja braka. Dobro znamo što Crkva misli o braku i o obitelji. To je najveća svetinja, izvor čovjekova života, koju je Bog stavio u dušu i srce mladića i djevojke koji zasnivaju obitelj, početak svega dobroga. Djeca su budućnost svakog naroda i Crkve. Teška je činjenica u tolikim samoubojstvima. Znam mnoge branitelje iz vremena kada se molitvom, dušom i srcem branila i stvarala Hrvatska i sloboda, jer sam osobno s braniteljima dijelio nekoliko godina života. Istinski branitelji zaslužili su najveće poštovanje svih nas. Ljudski život je nedodirljiv i mora se poštovati od začeca do prirodnog kraja ovozemaljskog života.

Obitelj je najvažniji čimbenik odgajanja. Na koji način je osnažiti? Koje su pretpostavke učinkovita obiteljskoga odgajanja?

Obitelj se mora vratiti božjim zapovijedima i temeljima katoličke vjere i morala. Na tome mora počivati, stvarati i odgajati djecu. Drugog puta za sretniju budućnost nema.

Nije li nekusno da se svojim katoličanstvom hvali netko tko se, s obzirom na način kako je stekao bogatstvo, može ubrojiti među tajkune?

Katoličanstvo se mora živjeti, ne samo deklarativno nego životno. Nečasno stečeno bogatstvo protivi se kršćanskim načelima pravednosti i ljubavi prema bližnjemu. Ono nikada nije blagoslovljeno jer je nepošteno stečeno i to je veliki grijeh.

Papa Benedikt XVI jednom prigodom je rekao kako rad mora štovati ljudsko dostojanstvo. "Rad treba biti organiziran i obavljen uz štovanje ljudskog dostojanstva u službi općeg dobra" - rekao je Papa. Međutim, sve više je očito da je profit poduzeća iznad svih zakona čovječnosti prema radnicima koji, između inog, ostaju i bez posla. Katolička smo zemlja, pa se pitamo gdje je nestao taj osjećaj, prije svega pravednosti, pa onda i humanosti, pa i ljubavi prema svakom čovjeku.

Crkva uvijek posebno naglašava poštovanje dostojanstva ljudske osobe, od začeca do smrti, u svim stadijima ljudskog života. Tu je Crkva potpuno jasna u svim svojim stavovima koji se temelje na Evanđelju. Rad mora služiti općem dobru čovječanstva-naglašava papa Benedikt XVI koji jako dobro poznaje socijalne probleme današnjeg svijeta. Ljudi kojima su profit i novac na prvom mjestu često puta zaboravljaju dostojanstvo ljudske osobe. Svaki čovjek vrijedan je poštovanja jer je slika Božja. Tko se ogriješi o čovjeka u bilo kojem obliku, a posebno u pravednosti, ogriješio se o samoga Boga, koji od nas traži da bližnjega svoga ljubimo kao samoga sebe. Na tome počiva cijela Katolička crkva i to su temelji naše vjere.

Pripremamo se za ulazak u Europu. Jesmo li spremni za to i jesu li narodu dovoljno objašnjeni motivi? Nekako se čini da nisu. Postoji, naime, sumnja da će nam u takvoj asocijaciji ostati njegovanje samo kulturnog identiteta. Vaš komentar.

Hrvatska država, koja se sprema za ulazak u Europsku uniju, mora u potpunosti pristupiti sa svojim osobitostima. Prvenstveno mislim na ono po čemu smo prepoznatljivi u svijetu i u Europi. To su Katolička crkva i naša velika kršćanska

kulturna baština. Jedan smo od najstarijih kulturnih kršćanskih naroda Zapadne Europe i bez toga ne smijemo ući u EU. Nama je vjerski identitet najbitniji jer nas je Katolička crkva u povijesti očuvala i sačuvana kroz stoljeća. Posebnu moralnu snagu dala nam je u Domovinskom ratu. To nam je svima poznato. Mi Europi možemo vratiti ono što je Europa dijelom u naletu materijalizma izgubila, a to su trajne kršćanske vrednote na kojima počiva sva kultura starog kontinenta.

Kako komentirate izraz sućuti većeg broja haških optuženika, među njima i generala Ante Gotovine, obitelji Slobodana Miloševića? Može li se reći da je sućut, kako to Gotovina ističe, izraz humanosti, da je ona u skladu s kršćanskim i humanim načelima? Ma koliko željeli shvatiti taj čin, tu kolegijalnu zatvorsku dimenziju, obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja ostale su zatečene potezom generala.

Tko poznaje bit i suštinu katoličke vjere, razumjeti će ovaj potez i korak generala Ante Gotovine. Sjetimo se papina posjeta i praštanja njegovu atentatoru. Ovih dana korizme i Velikog tjedna sjetimo se Kristova umiranja na križu. To je tajna katoličke vjere. Krist je svojim postupcima zaprepastio svoje sunarodnjake koji su se kasnije divili njegovim potezima. General Ante Gotovina istinski je vjernik i katolik i zato vjerujem da će svoju nevinost dokazati na Haškom sudu.

Možemo li uskoro očekivati obnovu fasade rimokatoličkog župnog ureda Vinkovci 1, zgrade u središtu grada i spomenika kulture, koja je teško stradala u Domovinskom ratu ?

Naš župni ured u centru grada 24. rujna 1991. godine, među prvim objektima u gradu, spalila je i raketirala agresorska vojska. Vjerujem da ćemo ga ove godine obnoviti izvana. Na tome radimo, prikupljamo potrebna sredstva.

Razgovarala: Milka Vida
Vinkovački list, 14. travnja 2006.

Uskrsno jutro, stvarni navještaj pobjede dobra nad zlom

Uskrs, 2006. godine

Uskrsna poruka mons. Tadije Pranjića, začasnog kanonika, župnika i dekana vinkovačkog dekanata

Poštovani i dragi vjernici!

Uskrs je 2006. godine. Ponovo ćemo zastati, bar u jednom trenutku, kada se oglase sva zvona svijeta s tisuće katoličkih katedrala, župnih crkava, svetišta i kapela, kada bude odjeknula naj-snažnija poruka cijelom čovječanstvu "Uskrsnuo je Isus Krist". Vijest koja je najviše, nakon dramatičnih zbivanja Velikog petka, obradovala Isusove učenike i odjednom smrt pretvorila u život. Vijest o Isusovu uskrsnuću vratila je vjeru, snagu i radost u srca apostola koji su u trenucima Isusova poniženja, križnog puta i smrti bili u neizrecivom strahu. No, nakon riječi: "Ovo je dan što ga učini Gospodin: kličimo i radujemo se u njemu (Ps. 118,24), radost uskrsnuća, pobjeda života nad smrću, zahvatit će stotine milijuna ljudi u povijesti civilizacije koja u Kristovu uskrsnuću doživljava svoje uskrsnuće. Isusovo uskrsnuće središnji je događaj naše vjere čiju tajnu obnavljamo svake godine prateći Krista u vri-

jeme korizme na križnom putu do smrti na križu i radosnog uskrsnog jutra. Uskrsno jutro, stvarni navještaj pobjede dobra nad zlom, nakon agonije Velikog petka, pobjede života nad smrću, čovjeku je ponovo vraćena nada. Smrt nema zadnju riječ u našem životu. Čovjek je stvoren za vječnost o kojoj je Krist često govorio svojim učenicima, a oni su te riječi razumjeli i snagom vjere prihvatili nakon uskrsnuća. Život apostola i prve Crkve upravo snažno svjedoči čvrstu vjeru u Isusovo i naše uskrsnuće. Bez ove čvrste činjenice i vjere u život vječni nemoguće je drugačije razumjeti ponašanje Isusovih učenika i snagu vjere prvih kršćanskih vremena.

Apostoli će položiti svoje živote za to uvjerenje. Petar, koji je Krista zanijekao pred jednom sluškinjom, od sada će postati gorljivi propovjednik istine nad istinama - Isusa raspetoga i uskrsnulooga. U Petrovoj propovjedi, koju je izrekao u Cezareji, apostolska zajednica navješćuje upravo toga Isusa, koji je prolazeći zemljom činio dobro, Bog ga uskrsi treći dan i dade da se očituje svjedocima. Sam apostol Petar sada čvrsto vjeruje i govori da je Krist postavljen za suca živih i mrtvih. U srcima apostola snažno je uskrsnula vjera u istinitost Kristova uskrsnuća, ona koja Crkvu nosi sve do današnjih dana.

Neka radost uskrsnog jutra koja je zasjala prije više od dvije tisuće godina obuzme naša srca i srce našeg hrvatskog naroda koji već 14. stoljeća nosi uskrsnu radost s koljena na koljeno, radost koja je bila i ostala trajni zalag naše prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

Svima sretan i blagoslovljen Uskrs !

Dosljednost dubokim korijenima katoličanstva

Uskrs, 2007. godine

Imamo divnih primjera istinske pokore i obraćenja u našim obiteljima. To je istinski put u kojemu rastemo u smislu dobra - naglašava mons. Tadija Pranjić.

Ovogodišnji Uskrs dočekujemo sa sve prisutnim zabrinjavajućim znakovima umora i depresije, nedostacima radosti i oduševljenja, te s razdorima koji bivaju sve dublji. Takvu ocjenu hrvatskog društva danas dao je i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Čini li Crkva dovoljno i može li uopće što učiniti da se takvo stanje promijeni, naravno, u suradnji s drugim institucijama? Nije li to opasnost za društvo u cjelini, za budućnost u koju se zaklinjemo da mora biti bolja od prošlosti?

Istina je da se u našoj domovini osjeća jedna depresija, kao da se nalazimo u nekom začaranom krugu iz kojeg nema izlaza. Dobro je na to upozorio kardinal Josip Bozanić govoreći o sveukupnom stanju našega naroda. Osjeća se jedan umor, kao da je nestalo onoga oduševljenja u trenucima kada se dušom i srcem branila i stvarala hrvatska država. Znam da su i posljedice rata ostavile neizbrisiv trag na duši hrvatskog naroda kojeg se želi izjednačiti s agresorom, i tu je pozadina zbog čega se sada tako osjećamo. Imali smo tešku Kalvariju dok smo obranili domovinu i spasili svoj narod od uništenja u velikosrpskoj agresiji na Hrvatsku. Dio moćnih velikih medija već mjesecima počinje svoje vijesti samo o suđenjima i uhićenjima te iz dana u dan donose vijesti o radu Haškog tribunala i o optužnicama. Teško je to izdržati. Imam dojam da se želi zaboraviti činjenica da smo se branili i da smo bili dužni obraniti svoj narod. Vjerujem da nam dolaze bolji dani, dani koji će vratiti radost u dušu hrvatskog čovjeka, a pravda mora pobijediti. Ona je spora, ali dostižna.

Iako u korizmeno vrijeme Crkva uvijek poziva vjernike da se postom, pokorom, molitvom i

djelima ljubavi obnavljaju u vjeri, činjenica je da to čini mali broj vjernika. Tek deklarativno nastoje se predstavljati kao istinski vjernici, oni koji donose ljubav, čovječnost, pravdu i mir tamo gdje je nema. Laž, nažalost, ima snagu ubiti istinu. Smijemo li kao ljudi dopustiti takvo negativno duhovno utemeljenje?

Uvjeren sam da najveći dio vjernika istinski i duboko proživljava vrijeme korizme i da u pravom smislu čini pokoru. To se osjeća u svim vinokovačkim župama i cijelom našem dekanatu. Ljudi su spremni na žrtvu, pokoru, molitvu i to je ono što nas i u ovim doista teškim vremenima drži, te možemo ustrajati na putu dobra. Ne bih rekao da to čini mali broj vjernika. Riječ je, ustvari, o velikom broju vjernika što se može vidjeti u svim našim crkvama, a koji žele istinsko obraćenje u duhu molitve, posta i pokore. Imamo divnih primjera istinske pokore i obraćenja u našim obiteljima. To je istinski put u kojemu rastemo u smislu dobra, što posebno nastojim naglasiti kod naše djece koja su izložena mnogim negativnim utjecajima, kako bi sutra znala tko su i što su te da znaju kako je Katolička crkva i prijašnje generacije očuvala i sačuvala u hrvatskom narodu, da ostanu dosljedni dubokim korijenima katoličanstva u našem narodu.

Kada već govorimo o ponašanju i promišljanju ljudi, svakako valja upozoriti i na sveopću pojavu kritiziranja i da je malo onih koji se žele angažirati kako bi se problemi riješili. I revni kršćani znaju reći kako će se angažirati kada se stanje popravi. Nije li takvo ponašanje očit primjer nedostatka hrabrosti, odlučnosti?

Mir, sreća i blagostanje jednog naroda ovisi o svakome od nas. Jedan narod, a time i Crkva, veliki su koliko je svatko od nas spreman pridonijeti svoj životni dio na putu dobra na koji nas Crkva posebno poziva u vrijeme Korizme. Upravo

je to bit obraćenja molitva, kršćanska djela milosrđa i pokora, koja se očituje u obraćenju ljudskog srca i duše. Biti vjernik znači biti prožet Kristovim životom, znači biti angažirani svjedok vjere u sredini gdje živi. Katolik ni u kojem smislu ne smije biti na marginama zbivanja, počevši od političkog do svakog drugog djelovanja u društvu i u Crkvi.

Prije dvije godine, u jednom istraživanju, velika većina hrvatskih građana, njih 88 posto, izjasnila se da institucija braka nije zastarjela. No, činjenica je da se događaju velike i alarmantne promjene od pada broja sklopljenih brakova do sve manje novorođene djece. Unatoč tome, dobiva se dojam da kao društvo i nismo previše zabrinuti. Vaš komentar.

Ne bih se složio s pojedinim institucijama i anketama u vezi navedenog ispitivanja. Često su ta ispitivanja i ankete obojene političkim ideološkim bojama pojedinih stranaka. Hrvati su još

uvijek istinski i duboko obiteljski narod. To mi dobro kao svećenici osjećamo. Druga je stvar što u obitelj na ovom europskom tlu pod utjecajem mnogih liberalnih ideologija, koje žele razoriti temelje države, Crkve, obitelj. Pokušavaju nametnuti svoj negativni stav o obitelji koju je Bog u samom činu stvaranja blagoslovio, a Krist je uzdiže činom samog sakramenta. Kao narod, ulazeći u europske integracije ne smijemo potkopati temelje svoga naroda. Europa od nas ima mnogo toga naučiti. Nije samo čovjekov cilj materijalno blagostanje, koje je dobro ukoliko ono duhovno nije podređeno njemu. Ako svijet bude išao u svom hodu prema materijalnom boljitku bez te bitne duhovne komponente ići će ustvari prema svom samouništenju i bezsmislu.

Crkva se našla „razapeta“ zbog navodnog konzervatizma kada je u pitanju seksualnost, odnosno provođenje programa zdravstvenog odgoja udruge GROZD-Glasa roditelja za djecu,

a koji promovira općeljudske vrijednosti dobre za svakog čovjeka. Crkva i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa podržali su taj program. Ne čudi li stav onih koji tvrde da Crkva ne bi smjela govoriti o toj temi?

Prvo i temeljno pravo roditelja, te njihova najveća obveza, jeste odgajanje svoje djece u duhu jednog seksualnog odgoja, koji počiva na principima koje je Bog usadio u dušu muškarca i žene što se očituje već na prvim stranicama Biblije. Crkva je obvezna u svom poslanju dati svoj nemjerljivi dio u tom odgoju, u smjeru općih najvećih ljudskih i kršćanskih vrednota, poštivanja osobnosti čovjekove. Čovjek ne smije zloupotrijebiti svoju spolnost. Treba znati da su mnoge kulture i civilizacije nestale kada je čovjek želio svoje ostvarenje izvan Božjeg plana sa čovjekom kojeg je Bog Stvoritelj od samog čina stvaranja stavio u dušu čovjeka i žene. Zato bi bila katastrofa kada Crkva s tim u svezi ne bi dala svoje smjernice, tim više što se naš narod svojim apsolutno najvećim dijelom izjasnio kao katolički. No, primjetno je kako naš najmoćniji medij televizija daleko više propagira neke čudne slobode na tom području, a koje se protive i naravi čovjeka i koje su civilizacijski neprihvatljive.

U posljednje vrijeme često se govori o manjkavosti politike koja Hrvate i katolike dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na druge narode i konfesije u BiH. Kako Vi ocjenjujete sadašnji trenutak Bosne i Hercegovine i situaciju tamošnjih Hrvata i katolika? Jesu li nesloga Hrvata i političko nejedinstvo razlog teškog stanja?

Katolici moraju biti prisutni u životu zemlje u kojoj žive. Oni se moraju i politički angažirati na opće ljudskim vrijednostima i ne smiju nikako ostati anonimni. Posebno je težak trenutak za Hrvate katolike u Bosni i Hercegovini, u Bosni je najteže. Tragedija je stravična za bosanske Hrvate jer su oni prognani sa svojih stoljetnih ognjišta. Poznato je koliko je Hrvata bilo prije rata samo u Banjalučkoj biskupiji. Najveći dio je protjeran i nemaju se gdje vratiti. Svjetski moćnici

nisu skloni Hrvatima i katolicima u Bosni i Hercegovini i to se osjeća na svakom koraku. Uzmite samo državne statistike prije rata i vidjet ćete da je na stotine tisuća katolika protjerano iz Bosne i Hercegovine. Ostala su opljačkana i spaljena hrvatska ognjišta, zarasla u korov. Europa nije imala srca zaštititi ih i spasiti. Katolička crkva čini maksimum da se očuvaju i vrate.

Možete li komentirati odluku Međunarodnog suda pravde po kojoj Srbija nije kriva za genocid u Srebrenici. Moglo bi se reći da je udovoljeno nepravdi. Nije li to opasna poruka da se svima u regiji priprema nešto opasno. Neki, doduše, moderni političari kažu kako prošlost treba zaboraviti jer nas ona navodno opterećuje.

Moje je čvrsto uvjerenje da će Haški tribunal, kada prođe određeni broj godina i kada sve istine dođu na vidjelo, doći pod teški sud povijesti ali hrvatskog naroda. Mogli bismo napisati stotine stranica od početka tragičnih zbivanja, najprije u Hrvatskoj na koju je počela teška velikosrpska agresija 1991. godine, do prvog i najvećeg zločina i genocida koji je učinjen nakon Drugog svjetskog rata na području Europe od Urala do La Mancha, a to je mučko ubijanje i likvidiranje ranjenika i osoblja vukovarske bolnice 20. studenoga 1991. godine. Svijet i moćnici tada su šutjeli, nisu digli svoj glas iako su sve znali. Zločin je išao dalje i preselio se na druge prostore, u Srebrenicu gdje je opet sve zatajilo i pred očima cijele svjetske zajednice dogodio se stravični zločin, svima poznat. Što treba još dokazati? Vidjeli su Ovčaru, vidjeli su Srebrenicu, a dosudili su znamo kako i što. Da su priječili genocid na Ovčari, ne bi bilo Srebrenice. Ne može se graditi sretna budućnost ako se ne prizna istina prošlosti. Krist je svojim apostolima rekao, a time i svima nama: "Istina će vas osloboditi". Godine i desetljeća prolaze i sobom nose neke svoje specifičnost, no prošlost upravo radi tog novog vremena i eventualnih novih opasnosti ne smijemo zaboraviti. A kako bi i mogli?

U kući Oca mojega ima mnogo stanova

Uskrs, 2007. godine

Uskrsna poruka mons. Tadije Pranjića, župnika i dekana vinkovačkog dekanata

Poštovani i dragi vjernici !

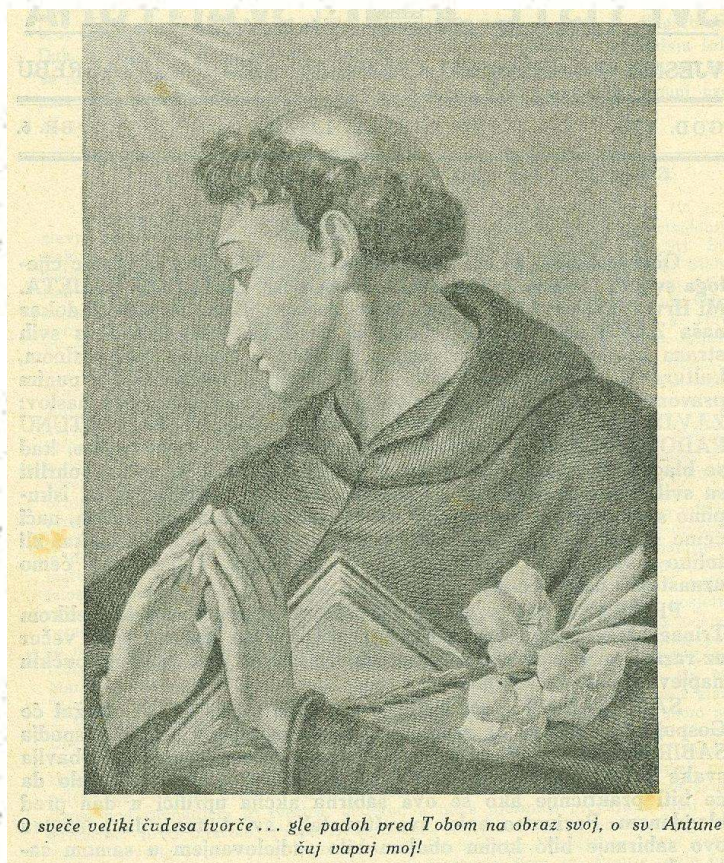
Kada dođemo na grob drage osobe s kojom smo bili vezani najbližim rodbinskim ili prijateljskim vezama, tada čovjek pri svome hodu prema grobu osjeti jednu unutarnju pritajenu radost i želju da što prije dođe do mjesta počivališta. Kroz dušu nam tada već u hodu, a posebno kada stignemo do groba, prolaze najljepše uspomene i sjećanja koja nas vežu za pokojne. Tada u svojoj duši prebiremo sve drage uspomene koje su nas za života vezale, a čovjek tiho počinje izgovarati riječi molitve, znak naše vjere, vjere u život. Tako su i žene hodočasnice i apostoli, kada su čuli za vijest o Kristovu uskrsnuću, trčali s neopisivom radošću prema Kristovu grob htijući još jednom otvoreno doživjeti Istinu o kojoj im je Krist za vrijeme ovozemaljskog života govorio - treći dan će uskrsnuti. Istina će obuzeti dušu i srce i odjednom u dubini svoje duše i osjećaja početak će sjećanje na tolike susrete s Kristom, na susrete tijekom kojih im je govorio o Svom uskrsnuću, što tada nisu razumjeli. Tek poslije uskrsnuća vratila se vjera u njihovu dušu, osjetili su neizmjernu radost sjetivši se Kristovih riječi:

"Neka se ne uznemiruje srce vaše, vjerujte u Boga i u mene vjerujte, u kući oca mojega ima mnogo stanova, da nema zar bih vam rekao pripremiti vam mjesto. A kamo ja odlazim, znate put. Reče mu Toma: Gospodine ne znamo kamo odlaziš. Kako onda možemo znati put? Odgovori mu Isus: Ja sam Put, Istina i Život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni" (Iv. 14-1-6). Nakon doživljene tajne Kristova uskrsnuća apostoli će postati svjesni istine: Kristovo je uskrsnuće stvarnost na kojoj počiva cijela naša vjera, možemo s pravom reći istina nad svim istinama. Zato su apostoli bili ispunjeni neopisivom radošću kad su im žene, koje su došle na grob Isusov i našle ga praznog, javile radosnu vijest i istinu o Kristovu i našem uskrsnuću koja se širila munjevitom brzinom do današnjih dana svim narodima svijeta. Odjednom agonije Velikog petka počinje dobivati svoj poseban smisao, sada apostoli u dubini svoga srca i duše shvaćaju sve riječi koje im je Krist govorio za vrijeme ovozemaljskog života. Ništa ih iza Kristova uskrsnuća ne će više moći prestrašiti. Apostoli će postati i ostati najveći propovjednici najveće istine: Isusa Krista raspetog i uskrslog. Tama i mrak Velikog petka postaju prošlost kroz koju su prošli Krist i njegovi učenici. Sada je nastupila trajna i nepobitna istina Kristova i našeg uskrsnuća... Neka Uskrsli Krist nakon tame i agonije Velikog petka ide ispred nas i našeg hrvatskog naroda koji se davno poklonio uskrsnom Kristu i koji ga je prihvatio kao svoj put, istinu i život.

Svima sretan i blagoslovljen Uskrs.

Dr. Ashraf Fekry

*O sveće veliki čudesa tvorče ... gle padoh pred Tobom na obraz svoj, o sv. Antune
čuj vapaj moj!*

Sv. Ante, divni sveće!

Stojeći na molitvi

Sa suzama se moljaše Bogu.

Tob, 3,11.

Sveti Ante, divni Sveće,
Kako plamti duša moja,
Kad promatram, kako kleče
Tvoji vjerni, djeca tvoja
U molitve vrućem žaru
Ispred Tebe na Oltaru!

Tvoje slike i kipovi tvoji
Po crkvama i mjestima svetim
Miljenke su i ljubimci moji:
K njima tužan uzdišem i letim;
Tu ja dušu izlijevam svoju,
I Ti molbu ispunjavaš moju.

Poštarina plaćena u gotovom

Svako mjesto i svetište svako,
Gdje po Tebi Bog milosti d'jeli.

Jako ljubim; ali volim jako
Majke moje đul zavičaj b'jeli
I hram njegov kraj sinjega mora
Ispod kršnih velebitskih gora.

Tu dom Božji resi Oltar krasan,
Ponos njegov, moga roda dika:
Živ spomenik nadaleko glasan
Mog pradjeda, Božjeg svećenika:
Moj djed dobri svome stricu dragom
S baštinjenim podiže ga blagom.

Dok se dugo iznizalo doba,
Skoro punih devedeset ljeta,
Kraj njegova prolazeći groba
Već se more izm'jenilo sv'jeta,
Da u srcu u tom hramu tvome
Kroz plač Bogu pomoli se svome.

Sveti Ante, divni Sveče,
Sve molitve primi svete,
Svako jutro, svako več
Što jatima k Tebi lete
Ispred slavnog kipa tvoga
Na Oltaru djeda moga!

VJESNIK ZA GRADNJU CRKVE SV. ANTUNA
U ZAGREBU

Peroš don Ante
Zagreb, lipanj, 1937.

Hrvatski uljudbeni pokret

Udruga za zaštitu prava građana

Pete poljanice 7

10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 29-23-756

fax: +385 1 29-23-757

e-mail: hrvatska.uljudba@gmail.com

www.hrvatskauljudba.hr

www.svakovamdobro.hr

www.borovnicaunas.hr

www.redangus.hr

www.laudonovgaj.hr

Glasnik

Hrvatskog uljudbenog pokreta

Izlazi subotom

Nakladnik:

Poslovna savjetovanja Dragun d.o.o.

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun

glavni urednik

091/33-88-431

Hrvoje Mirković

grafički urednik

091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.

za izdavača

091/33-88-433

Priloge slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7

hrvatska.uljudba@gmail.com

Idejno rješenje:

© Hrvoje Mirković